

**HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU**

OPINNÄYTETYÖ

**Nukkuvasta rivijäsenestä aktiiviseksi kristillis-
demokraatiksi**

Johanna Rautio

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

04 / 2016

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Johanna Rautio	Sivumäärä 60 ja 1 liitesivua
Työn nimi Nukkuvasta rivijäsenestä aktiiviseksi kristillisdemokraatiksi	
Ohjaava(t) opettaja(t) Tiina Valkendorff	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Suomen Kristillisdemokraatit r.p., Mikko Rekimies	
Tiivistelmä <p>Tämä opinnäytetyö tutkii Kristillisdemokraattien jäsenyyttä kolmesta näkökulmasta: jäsenyys ja jäsenkäsitys, toiminnan kehittäminen ja jäsenten aktivointi sekä jäsenyydestä luopuneet jäsenet. Jäsenyyttä on tutkittu jonkin verran, mutta tutkimukset ovat pääsääntöisesti tehty yleisemmin vapaaehtoistoiminnasta. Poliittisiin puolueisiin kuulumista on tutkittu melko vähän jäsenkäsitys ja jäsenyyden motivaatio tasoilla. Kristillisdemokraattien jäsenyyttä ei ole tässä mittakaavassa tutkittu lainkaan.</p> <p>Opinnäytetyön tilaaja on Suomen Kristillisdemokraatit r.p. (KD). Tilaajan tarve työlle lähti halusta aktivoita jäsenistöä sekä kehittää toimintaa.</p> <p>Tutkimusaineisto on kerätty sähköisillä jäsenkyselyillä ja teemahaastattelemalla jäsenyydestä luopuneita entisiä jäseniä. Lisäksi olen pyytänyt asiantuntijalausuntoja Kristillisdemokraateilla työskentelevältä henkilöltä.</p> <p>Tutkimustuloksia voi käyttää tarkasteltaessa poliittisten puolueiden jäsenyyttä ja jäsenten aktivoimista tai vapaaehtoistoimintaa. Tutkimuksessa käytän tutkimuksia yhteisöllisyydestä ja vapaaehtoistoiminnasta tietopohjana, joista teen rinnastuksia ja toisaalta tuon esiin eroja suhteessa perinteiseen vapaaehtoistoimintaan.</p> <p>Tutkimustulokset ovat osin sovellettavissa myös muiden puolueiden toimintaan.</p>	
Kristillisdemokraattinen puolue, jäsenyys, politiikka,	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Johanna Rautio	Number of Pages 60
Title From hanger-on to an active member of the Christian Democrats	
Supervisor(s) Tiina Valkendorff	
Subscriber and/or Mentor Suomen Kristillisdemokraatit r.p., Mikko Rekimies	
Abstract <p>The thesis examines membership in the Finnish Christian Democratic Party from three perspectives: membership and the concept of a member, development of activities and activation of members and members who have renounced membership. Membership has been studied to some extent before, but the studies have as a rule been made about voluntary activities. Membership in political parties has been studied only little from the direction of concept of a member and motivation for membership. Membership in Christian Democrats has not been studied in this scale at all.</p> <p>The study was commissioned by Christian Democrats in Finland R. P. (KD). Motivation was the desire to activate the members, and also to develop the activities.</p> <p>The material was collected using web based questionnaires and by theme based interviews of former members. Furthermore, I have asked for expert opinions from personnel of the Christian Democrats.</p> <p>The research results can be used both for the analysis of membership in or voluntary work for political parties. In the study I compare the data to earlier research about communality and voluntary work. Drawing both parallels and underlining differences in relation to traditional voluntary activities.</p> <p>The results are partially applicable to the activities of other parties.</p>	
Keywords Christian Democratic Party, membership, politics	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
1.1 Taustaa työn aihevalinnalle	5
1.2 Opinnäytetyön rakenne	6
1.3 Tutkimusaineisto – tekemäni jäsenkyselyt	7
1.4 Opinnäytetyön sitominen alaan ja yhteisöpedagogin näkökulma	7
2 KRISTILLISDEMOKRAATIT	8
2.1 Kristillisdemokraattien organisaatio	9
2.2 Kristillisdemokraattien johto ja päätäntävalta puolueessa	10
3 JÄSENYYS	12
3.1 Jäsenyys poliittisissa puolueissa	12
3.2 Jäsenyys Kristillisdemokraateissa	13
3.3 Jäsentutkimus Kristillisdemokraattien jäsenille	13
3.4 Johtopäätöksiä jäsenyydestä	23
4 TOIMINNAN KEHITTÄMINEN	24
4.1 Puolueeseen kuulumisen ja sen toimintaan sitoutuminen	25
4.2 Jäsentutkimus KD:n jäsenille toiminnan kehittämisestä	26
4.3 Johtopäätökset	44
4.4 Jäsentutkimus KD:n aktiiveille/luottamushenkilöille toiminnan sisällöstä	44
4.5 Johtopäätökset	54
4.6 Vertailu	54
4.7 Kehittämistehtävä	54
5 JÄSENYYDESTÄ LUOPUMINEN	55
5.1 Jäsenyydestä luopuminen	55
5.2 Kristillisdemokraattien jäsenyydestä luopuminen julkisuuden kautta arvioituna	56
5.3 Teemahaastattelut jäsenyydestä luopuneille	57
5.3 Johtopäätökset	59
6 LOPUKSI	59
6.1 Kiitokset	59
LÄHTEET	60
LIITTEET	62
Jäsenkysely	62
Kysely toiminnan kehittämisestä jäsenille	62
Kysely toiminnan kehittämisestä jäsenyhdistyksille	62
Jäsenyydestä luopuneiden jäsenten teemahaastattelurunko	62

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni keskeisin teema on selvittää ja tutkia, miten tällä hetkellä nukkuvia, ei aktiivisia Kristillisdemokraattien jäseniä saisi motivoitua ja aktivoitua osallistumaan puolueen toimintaan sekä toisaalta selvittää, minkälaista toimintaa nämä nukkuvat jäsenet toivoisivat. Työni sisältää jäsentutkimuksen tulosten perusteella suunnitellun kehittämistehtävän, joka on puolueen paikallisosastoille suunnattu työkalu ei aktiivisten jäsenten tavoittamiseksi. Toisaalta tutkin myös sitä, että vastaavatko yksittäisten henkilöjäsenten toiveet toiminnan sisällöstä puolueen aktiivien toiveita toiminnan laadusta eli toivovatko jäsenyhdistykset samanlaista toimintaa kuin yksittäiset henkilöjäsenet.

Lisäksi opinnäytetyössäni käsitellään ja pohditaan jäsenkäsittelyä yleisellä tasolla ja sitä, että onko Kristillisdemokraattien jäsenkäsitteelle leimallista jotkin asiat. Jäsenkyselyn perusteella tarkastelen, miten ja minkälaisena jäsenet itse kokevat jäsenyytensä sekä syitä jäsenyyteen että sen merkitystä jäsenille.

Pyrin myös selvittämään Kristillisdemokraateista eronneiden ja poislähteneiden jäsenten käsityksiä jäsenyydestä sekä syitä jäsenyydestä luopumiseen. Teke mineni eronneiden jäsenten haastatteluiden perusteella arvioin sitä, että olisiko jäsenyydestä luopumisen estämiseksi voitu tehdä jotakin toisin.

Johtopäätöksissä tarkastelen, voiko jäsenyys tematiikasta ja siihen liittyvistä merkitys sekä syy-seuraussuhteista lausua joitakin yhteisiä nimittäviä tekijöitä ja olisiko nämä hyödynnettävissä mietittäessä keinoja jäsenten aktivoimiseen. Työni kantava ajatus on, että ymmärtämällä, huomioimalla ja kuuntelemalla jäsenten toiveita järjestö/yhdistys voi tarjota jäsenilleen toimintaa, mutta yrittämällä ymmärtää jäsenien jäsenyyden niin sanottua syvintä tarkoitusta ja jäsenyyden tarkoitusperiä voi vasta saada toimintaan syvällisesti sitoutuneita jäseniä.

1.1 Taustaa työn aihevalinnalle

Sanotaan, että koira palaa aina oksennukselleen ja jollain tasolla tässä opinnäytetyössä on nimenomaan siitä kyse. Päädyin tekemään opinnäytetyön Kristillisdemokraateille lähinnä siksi, että omaan kyseisen puolueen kanssa pitkän hen-

kilökohtaisen suhteen sekä historian. Olen itse liittynyt aikanaan puolueen jäseneksi 1997, tuolloin toimin aktiivisesti erilaisissa luottamustehtävissä; paikallisosastossa, nuorisojärjestössä, nuorisopiirissä sekä piirijärjestön toiminnassa. Tämän jälkeen päädyin puolueelle töihin, vuosien 2000 - 2006 aikana olen toiminut jäsensihteerinä, projektityöntekijänä, piirisihteerinä, toimistosihteerinä, ehdokkaiden vaalipäällikkönä ja piirin vaalipäällikkönä. Vuoden 2006 jälkeen siirryin jälleen työntekijästä enemmän aktiiviseksi jäseneksi, toimin mm. piirin edustajana puoluehallituksessa. Jäsenyydestä luovuin noin 2012. Koen, että tutkimuseettisesti olen velvollinen mainitsemaan edellä mainitun, mutta toisaalta tuohon vedoten monessa kohtaa viittaa omiin kokemuksiini, sekä ajattelen että minulla on ikään kuin varaa todeta jonkin asian olevan tietyllä tavalla.

Aihevalintaani vaikutti myös kiinnostukseni järjestötoimintaa kohtaan sekä toisaalta vallitseva yhteiskunnallinen tilanne; elämme aikaa, jossa kolmannen sektorin rooli on jatkuvassa murroksessa, niin Kristillisdemokraattien jäsenyyden tutkiminen oli valtavan mainio tilaisuus päästä aitiopaikalta näkemään, miten esimerkiksi puolueen jäsenyyden merkitys koetaan tai että onko jäsenyyden kokeminen mahdollisesti matkan varrella muuttunut ja jos on, niin miten. Tässä kohdin haluan kiittää puoluetta tästä mahdollisuudesta sekä järjestöpäällikkö Mikko Rekimiestä toimimisesta tämän työn työelämäohjaajana.

1.2 Opinnäytetyön rakenne

Rakenteellisesti opinnäytetyöni koostuu alussa mainitsemistani kolmesta pääteemasta:

1. Jäsenyys käsitteenä – jäsenyyden merkitys – mitä jäsenyys ylipäättään nykyisin tarkoittaa? Jäsenyys ja jäsenyyden merkitys Kristillisdemokraateissa, onko KD:n jäsenkäsitykselle leimallista jotkin asiat.
2. Nykyisten jäsenten aktivointi ja sitouttaminen? Miten saada lisää jäseniä? Miten saada nykyisiä jäseniä sitoutettua ja aktivoitua paremmin? Jäsenten motivointi. Minkälaista toimintaa nykyiset jäsenet toivoisivat? Vastaavatko puolueen ja jäsenten toiveet toiminnan sisällöstä toisiaan?
3. Eronneiden ja poislähteneiden jäsenten käsitykset jäsenyydestä – syyt eroamiseen/jäsenyydestä luopumiseen? Olisiko jotain voitu tehdä toisin?

Teemajaottelun mukaisesti ensimmäinen varsinainen tutkimusluku, luku kolme käsittelee jäsenyyttä, luku neljä toiminnan kehittämistä ja luku viisi eronneita sekä poislähteneitä jäseniä. Alkuun luvussa kaksi esittelen lyhyesti työn tilaajan; Kristillisdemokraatit ja totean järjestöstä muutaman tilastollisen seikan. Karkeasti lukujen rakenne on teemaa ensin yleisellä tasolla taustoittava, jonka jälkeen kuvaan kyseisessä tutkimuksessa käyttämiäni tutkimusmenetelmiä ja luvun lopussa tekemääni tutkimusta ja sen tuloksia.

Tutkimusotteeltaan työni on enemmän kertova ja pohdiskeleva sekä toivottavasti erilaista näkökulmaa tarjoava kuin selkeitä tilastollisia faktoja esittävä teollinen opas.

1.3 Tutkimusaineisto – tekemäni jäsenkyselyt

Opinnäytetyössäni on käytetty neljää tutkimusaineistoa. Ensimmäisessä jäsenyys osiossa tein jäsenkyselyn, jossa tutkin jäsenyyttä, liite 1. Toiminnan kehittäminen osiossa tein kaksi jäsenkyselyä, yhden tilaajan valitsemalle kohderyhmälle, jota tilaaja erityisesti haluaisi aktivoida ja toisen nykyisille luottamushenkilöille, joita kehoitettiin vastaamaan edustamansa jäsenyhdistyksen kautta ja näin ollen antamaan toiminnan sisällöstä ja kehittämisestä puolueen näkökulmaa. Tilaajan toive oli, että tällä menetelmällä verrataan sitä, että vastaako nykyisten toimijoiden näkemykset toiminnasta lainkaan sitä minkälaista toimintaa ei aktiiviset jäsenet toivoisivat. Toiminnan kehittämiseen liittyvät jäsenkyselyt ovat liitteenä 2 ja 3. Jäsenyydestä luopuminen osiossa haastattelin jäsenyydestä eronneita henkilöitä, haastattelun teemarunko liitteenä 4.

Tarkemmin kunkin kyselyn kohderyhmää, tutkimusmenetelmiä ja sisältö avataan niille erikseen osoitetuissa luvuissa.

1.4 Opinnäytetyön sitominen alaan ja yhteisöpedagogin näkökulma

Näen, että yhteisöpedagogin rooli kansalaistoiminnassa on toiminnallisella otteella toiminnankehittäminen ja -tutkiminen sekä vallitsevien haasteiden ratkaiseminen. Yhteisöpedagogin koulutus antaa valmiudet tutkia kansalaistoimintaa

monesta näkökulmasta sekä tarttua kehittäväällä otteella niin toiminnankehittämisen- ja kartoitustehtäviin kuin pureutua vallitseviin epäkohtiin ja löytää niihin ratkaisumalleja.

Tässä opinnäytetyössäni ensin nimenomaan tutkin jäsenyyttä. Tämän jälkeen kartoitan toimintamalleja tilaajan esittämän haasteen `ei aktiivisten jäsenten aktivoiminen` ratkaisemiseksi, mm. selvitän minkälaista toimintaa ei aktiiviset jäsenet toivoisivat. Lopuksi vielä pohdin hieman sitä, että mikä on saanut jäseniä luopumaan jäsenyydestä ja olisiko näitä jäsenyydestä luopumisia voitu ehkäistä toimimalla toisin ja voiko tästä kirjata mitään hyviä käytänteitä tulevaisuuden varalle.

Vaikka opinnäytetyöni sisältää paljon tietoa, mitä on saatu tutkimalla nimenomaan Kristillisdemokraattien jäseniä, katson että työstä voi olla hyötyä tarkasteltaessa jäsenyyttä ja ihmisten suhtautumista siihen yleisellä tasolla. Toisaalta, kuten työssä myöhemmin ilmenee, Kristillisdemokraattien jäsenet kokevat puolueen toiminnan olevan osin yhtä kuin seurakunnan toiminta, joten seurakunnat saavat tästä informaatiota jäsenistään ja heidän kokemusmaailmastaan. Opinnäytetyössä saatava tieto on ainakin osin hyödynnettävissä muiden puolueiden toiminnassa ja toisaalta miksei yhtäläillä muiden järjestöjenkin. Osioissa, joissa avaan teemoja yleisellä tasolla, pohdin mm. sitä että miten ns. perinteinen paikallistason puolue toiminta eroaa perinteisestä vapaaehtoistyöstä. Näin ollen työni on informatiivinen suunniteltaessa esimerkiksi vapaaehtoistoimintaa.

2 KRISTILLISDEMOKRAATIT

Suomen Kristillinen Liitto (myöhemmin Skl) perustettiin 1958 Helsingissä. Se perustettiin kristillisten arvojen pohjalta ja tarkoituksena oli pitää niitä esillä muuttuvassa yhteiskunnassa.

Vuonna -60 Skl sai ensimmäiset kunnanvaltuutettunsa sekä ensimmäinen piiri-järjestö Helsingin piiri perustettiin. 1970 Suomen Kristillinen Liitto merkattiin puolerekisteriin. Jäsenmäärän nousi huomattavasti: vuonna 1967 jäseniä oli 580, kun 1973 jäsenmäärä oli 10 795. Vuonna -70 Skl sai ensimmäisen kansanedustajansa. (Kristillisdemokraatit 2015; Rekimies, M. 4.4.2016.)

Vuonna 1999 SKL sai ensimmäisen europarlamentaarikon; Eija-Riitta Korholan. Puolueen nimi vaihdettiin Suomen Kristillisestä Liitosta Suomen Kristillisdemokraateiksi (myöhemmin tässä työssä lyhenne: KD) 2001. Muutenkin uudistuksen tuulet puhalsivat: poliittisesti liberaalimpaa linjaa edustava Milla Kalliomaa valittiin puoluesihteeriksi -96. (Kristillisdemokraatit 2015; Rekimies, M. 4.4.2016.)

Vuosina 1970 – 2015 puolueen kansanedustajamäärä on ollut 1 – 10. Puolue on osallistunut aktiivisesti kunta-, EU- ja presidentinvaaleihin käytännössä kannatus on jäänyt muutamiin prosentteihin, pääsääntöisesti se on vaihdellut 3,5 % – 5 % välillä vaaleista ja laskentatavasta riippuen. (Kristillisdemokraatit 2015.)

Tällä hetkellä, huhtikuussa 2016, KD:lla on noin 9400 henkilöjäsentä, 5 kansanedustajaa ja noin 300 kuntavaltuutettua. Nykyään puolue haluaa korostaa politiikassaan ihmiselämän kunnioittamista, vastuuta paitsi itsestä, myös läheisistä ja ympäristöstä, perheen ja lähiyhteisöjen merkitystä, ja heikoimpien puolustamista ja mm. sosiaalisen markkinatalouden merkitystä. (Kristillisdemokraatit 2015; Rekimies, M. 4.4.2016.)

2.1 Kristillisdemokraattien organisaatio

Perinteisesti puolueiden jäsenyysmalli on byrokraattinen. Pääsääntöisesti puolueilla itsellään ei ole lainkaan henkilöjäseniä vaan puolueiden jäsenet ovat yhdistyksiä. Useimmissa puolueissa puolueen varsinaisia jäseniä ovat piirijärjestöt ja erityisjärjestöt (naiset, nuoret, ruotsinkieliset), joiden jäseniä ovat sitten paikallisosastot, joilla vasta on jäsenenään henkilöjäseniä. (Nousiainen 1998: 34 – 77.)

Kristillisdemokraateilla on 15 piirijärjestöä sekä 3 erityisjärjestöä (naiset, nuoret ja ruotsinkieliset). Piirijärjestöjen jäseniä ovat paikallisosastot; paikallisosastoja on pääsääntöisesti perustettu kuntajaon perusteella, mutta kuitenkin siten, että isoimmissa kaupungeista toimii useampi paikallisosasto, kun taas pienissä kunnissa yhteen paikallisosastoon on voitu yhdistää useampi kunta. (Kristillisdemokraatit 2015; Rekimies, M, 4.4.2015.)

Perinteiset byrokraattiset puolueiden organisaatiomallit eivät vastaa nykyistä järjestötoiminnassa valloillaan olevaa trendiä, että jotta toimintaan saadaan osallistujia, niin toiminnan tulee olla helposti lähestyttävää ja jopa hieman pop up –kulttuuriluontoista; toimintaan osallistutaan entistä lyhemmäksi ajanjaksoksi. (Karreinen, Halonen & Tennilä 2010.) ”Juuri tämän vuoksi Kristillisdemokraateissa emme korosta jäsenyysasioissa piiri- tai paikallisosastotasoa vaan pyrimme tarjoamaan jäsenille toimintaa, johon on helppoa osallistua, olipa sitten, minkä paikallisosaston jäsen hyvänsä. Tässä meillä toki olisi kehittymisen vaaraakin. Toiminnan sisältö ja laatu muun muassa vaihtelevat hirveästi paikkakuntakohtaisesti”, totesi Kristillisdemokraattien järjestöpäällikkö Mikko Rekimies (Rekimies, M. 20.2.16).

Toisaalta nykyaikaiset puolueet ovat suuria vaaliorganisaatioita, joiden päämääränä on mahdollisimman suuren äänimäärän kerääminen vaaleissa omille ehdokkaille. Puolueen vaikutusvalta, kun riippuu pitkälti vaalien tuloksesta. Vaaleissa pärjääminen vaatii kuitenkin hirvittävän määrän puolueaktiiveja kenttätöihin, tehokasta järjestökenttää sekä organisointikykyistä johtoa. (Nousiainen 1998: 59). Onko puolueiden näkökulmasta jäsenien aktivoimiskampanjat aina enemmän tai vähemmän varautumista seuraaviin vaaleihin; joko ehdokkaiden tai vaalityöntekijöiden etsimistä?

2.2 Kristillisdemokraattien johto ja päätäntävalta puolueessa

Suomen poliittisessa järjestelmässä puolueiden päätäntävalta menee pääsääntöisesti siten, että puolueissa ylin päätäntävalta on puoluekokouksella, joka valitsee puolueiden puheenjohtajiston ja puoluevaltuuston. Puoluevaltuusto sen sijaan nimittää puoluehallituksen, joka useimmiten käyttää hallinnollisissa asioissa toimeenpanovaltaa sekä ottaa esimerkiksi eduskuntaryhmän ohella kantaa poliittisiin kysymyksiin. (Nousiainen 1998: 30 – 74.)

Eri puolueiden välillä on hieman eroja, kuka ja miten päätäntävaltaa missäkin puolueessa käyttää. Osalla puolueista on puoluekokous esimerkiksi joka kolmas vuosi ja joillain joka vuosi. Tällä hetkellä kaikilla muilla puolueilla ylin päätävä elin on puoluevaltuusto, paitsi RKP:llä, jolla ei ole puoluevaltuustoa lain-

kaan. Eroja on myös siinä, mikä taho on puolueiden työntekijöiden esimies ja samoin puoluesihteerin valintafoorumi vaihtelee. (Rekmimies, M. 20.2.2016.)

Kristillisdemokraateista:

Ylin päätösvalta puolueessa on puoluekokouksella. Puoluekokous valitsee puolueelle puheenjohtajan sekä kolme varapuheenjohtajaa. Varsinainen puoluekokous joka toinen vuosi valitsee myös puoluevaltuuston sekä puoluevaltuustolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Päätösvaltaa varsinaisten puoluekokousten välillä käyttää puoluevaltuusto. Se myös valitsee vuosittain puoluehallituksen käyttämään toimeenpanovaltaa.

Puolueen työntekijöistä puoluesihteerin valitsee puoluevaltuusto. Puoluehallitus ottaa puolueen palvelukseen järjestöpäällikön, hallintopäällikön sekä muut toimihenkilöt, sopii heidän palkoistaan ja määrittelee heidän tehtävänsä. Puolueen työntekijät toimivat puoluehallituksen ja sen puheenjohtajan alaisuudessa.

Eduskuntaryhmä hoitaa puolueen poliittista toimintaa eduskunnassa ja toimii läheisessä yhteistyössä muun puolueorganisaation kanssa. (Rekimies, M. 20.2.16.)

Omasta kokemuksesta mainitsen vielä sen, että paikallisosastot saavat nimetä puoluekokousedustajia henkilöjäsenmääränsä mukaan näin ollen mitä suurempi paikallisosasto sen isompi vaikutusvalta puoluekokouksessa. Erityis- ja piirijärjestöille on säännöissä määrätty tietty vakiomäärä puoluekokousedustajia. Mitä tulee puoluevaltuuston nimeämään puoluehallitukseen, niin kirjoittamaton sääntö on ollut se, että jokainen piirijärjestö esittää edustajansa valintaa hallituksen jäseneksi ja poikkeuksetta valtuusto hyväksyy tuon esityksen. Vanhaan aikaan puoluekokouksessa valittava puolueen puheenjohtajisto; ensimmäinen, toinen ja kolmas varapuheenjohtaja olivat ikään kuin nimettyjä erityisjärjestöjen paikoiksi: yksi naisille, yksi nuorille ja yksi ruotsinkielisille. Tästä vanhahtavasta kiintiöajattelusta on kuitenkin yritetty pikkuhiljaa luopua ja tilalle on yritetty luoda ajattelumallia, että tehtävään voidaan aidosti äänestää paras ja sopivin vaihtoehto. Itse näen kehityksen lähes ainoana vaihtoehtona toimivan puolueorganisaation ylläpitoon, jotta jäsenet sitoutuvat toimintaan täytyy heidän pystyä ajattelemaan johtoa mieluisena ja heidän omana valintaan, ei sidonnaisena ns. kiintiöpaikka-ajatteluun.

3 JÄSENYYS

Puhuttaessa jäsenyyden merkityksestä ihmiselle en voi jossain määrin olla laittamatta yhtäläisyysmerkkejä yhteisöllisyyden ja jäsenyyden välille. Ainakin katsomalla jäsenyyden tarjoavan yksilölle hänen kipeästi kaipaamaa yhteen kuulumisen tunnetta ja sitä kautta elämän merkityksellisyyden kokemusta. Yhteisöllisyyttä tutkineet historian tutkijat korostavat yhteisöllisyyden olleen ihmiselle merkittävää kautta vuosituhansien (Eilola & Moilanen 2013).

Ainakin vapaaehtoistoiminnasta puhuttaessa voidaan sanoa, että yhteiskunnallisesti se on osin ristiriitainenkin ilmiö. Se ilmentää yksilön tarvetta kuulua yhteisöön ja toteuttaa perinteisiä arvoja. Toisaalta sen avulla ja vaikutuspiirissä seurataan yhteiskunnassa vallitsevia trendejä, vaikutetaan niihin ja jopa pyritään luomaan niitä. (Nylund & Yeung 2005: 7 – 58.)

Yhteiskunnan kehittyessä nopea tempoisemmaksi myös vapaaehtoistoiminta on muuttunut ja pitkäaikaisen sitoutumisen tilalle on tullut pop up –kulttuuri, toiminta voi olla projekti yhden asian puolesta tai vaikka lyhytkestoinen kampanja. (Karreinen 2015.)

Johtopäätöksenä jäsenkäsitteen muutoksesta totean, että vaikka jäsenyyteen sitoutumisen aikajänne on mahdollisesti muuttunut, niin yksilön perustarve yhteisöllisyyteen ja yhteistoimintaan osallistumiseen on ennallaan. (Nylund & Yeung 2005: 7 – 58.)

3.1 Jäsenyys poliittisissa puolueissa

Järjestöissä, joissa jäsenet käyttävät päätäntävaltaa aktiiviset henkilöt ovat aina moninaisessa roolissa: poliittinen toimija, kansalainen, toisaalta myös vallankäytön kohde. Useimmiten vaikuttaminen poliittiseen päätöksentekoon nähdään sekä tärkeäksi yksilön oman elämän ohjaamisen keinoksi ja vaikutusmahdollisuudeksi oman elämän kulkuun, mutta toisaalta myös yksilön tavaksi toteuttaa moraalisia ja eettisiä ihanteitaan; yksilön sisäänrakennettutarve toimia oikein,

tehdä hyvää ja olla oikeudenmukainen. (Nousiainen 1998: 319 – 325, Trivers: 2011.)

3.2 Jäsenyys Kristillisdemokraateissa

Pohdittaessa jäsenyyttä Kristillisdemokraateissa lienee sallittua tehdä yleistys, että valtaosalla jäsenistä on jonkinlainen suhde uskontoon. Nyky KD yrittää jossain määrin näyttäytyä yleisarvopuolueena. (Kristillisdemokraatit 2015.) Tästä huolimatta pidän kristinuskoa jäseniä pääsääntöisesti yhdistävänä tekijänä.

”Keski-arvo” KD:n jäsen on varmaankin noin 60 - 65 -vuotias nainen. Jäsenillä on usein jonkinlainen hengellinen tausta, esimerkiksi seurakunnan jäsenenä.
(Rekimies, M. 20.2.16.)

Tarkastelemalla maailman politiikkaa uskonto ei ole lainkaan tuntematon käsite. Eri uskonnoilla on kautta aikojen ollut rooli poliittisissa tapahtumissa. Poliitiikkaa on käytetty läpi historian uskonnollisten päämäärien toteuttamiseen ja toisinpäin uskontoa poliittisten ihanteiden saavuttamiseen. (Palva, H & Pentikäinen, J 1999: 7 – 16.)

Jostain syystä Suomessa politiikan ja uskonnon yhdistäminen ei ole oikein ottanut tulta alleen ja näin ollen KD on pysynyt koko historiansa melko pienenä puolueena. (Nousiainen 1999: 46, 87 – 88). Läheskään kaikki itseään kristityksi nimeävät henkilöt, eivät ehdoitta kannata Kristillisdemokraatteja, sillä he nimenomaan näkevät politiikan ja uskonnon yhdistämisen arveluttavana. Oman kokemukseni mukaan Kristillisdemokraattien kannattajat eivät katso sotkevansa uskontoa ja politiikkaa vaan perustelevat asian siten, että uskonto luo heille arvopohjan, jonka mukaisia asioita he politiikassa ajavat ja kannattavat. Muutamalta nuoremman polven Kristillisdemokraatilta olen jopa kuullut lausahduksen, ettei uskovaisuus ole mikään edellytys puolueeseen liittymiselle.

3.3 Jäsentutkimus Kristillisdemokraattien jäsenille

Sanotaan, että tutkimuskysymykset ja analysointitapa elävät sitä mukaan, kun tutkimus etenee (Mäntylä, Toomar & Reukauf 2013). Näin juuri kävi tässäkin tapauksessa. Tarkoituksenani oli tutkia Kristillisdemokraattien jäsenten jäsen-

käsitystä, jäsenyyden historiaa sekä merkitystä ja sitä, että onko KD:n jäsenille tyypillisiä jotkin ominaisuudet sekä sitä, että onko jäsenkäsitys tai jäsenyyden merkitys muuttunut jäsenyyden aikana ja jos on niin miten. Päädyin tekemään jäsenille kyselyn jäsenyydestä Surveymonkey -verkkokyselyohjelmistolla. Pohdin tilaajan kanssa kyselyn kohderyhmää ja tulimme tulokseen, että kyselyyn valittiin sattumanvaraisesti kustakin seuraavasta ikäryhmästä: 15 – 29 vuotiaat, 30 – 49 vuotiaat, 50 – 69 vuotiaat ja yli 70 vuotiaat 50 kappaletta henkilöjäseniä. Kristillisdemokraatit eivät luovuttaneet jäsentensä henkilö- tai yhteystietoja minulle vaan linkki kyselyyn lähetettiin vastaajiksi valikoituneille jäsenille järjestöpäällikön sähköpostista. Olettaisin, että se että puolueen järjestöpäällikkö lähes tyy jäseniä henkilökohtaisella sähköpostilla, jossa kertoo KD:n jäsenyydestä tehtävän opinnäytetyönä jäsentutkimusta, vaikutti vastausprosenttiin positiivisesti ja teki kyselystäni uskottavamman. Toisaalta mietin henkilöityisivätkö vastaukset järjestöpäällikköön, kun viesti lähetetään suoraan hänen sähköpostistaan, mutta saateviestissä korostimme, että kaikki vastaukset annetaan ja käsitellään nimettömästi, eikä niistä ole yksilöitävissä, kuka on vastannut mitään. Lisäksi teimme ratkaisun, että oman KD-taustani takia jätimme saateviestissä mainitsematta, että kuka kyseistä opinnäytetyötä tekee, ettei se vaikuttaisi vastaajan vastauksiin. Luonnollisesti tätä kysyttäessä tämä kuitenkin kerrotaisiin avoimesti. Kysely toteutettiin maaliskuun 2016 aikana ja se lähetettiin 200 jäseneille. Päätin tehdä oletuksen, ettei se, että kysely on ainoastaan verkossa ja linkki kyselyyn lähetetään vain sähköpostitse ja ettei paperilomakkeella vastaamista edes mahdollisteta, heikennä mainittavasti tutkimustuloksia. Oletus on, että lähes jokaisella jäsenellä on käytössään sähköpostiosoite ja internet. Lisäksi päätin, että en tee mistään kysymyksestä velvoittavaa, että kyselyssä pysyy etenemään, vaikka kaikkiin kysymyksiin ei haluaisikaan vastata. Monessa kohtaa sallin myös useita vastausvaihtoehtoja, rajasin vastausvaihtoedon yhteen vain selkeiden faktojen osalta; henkilö ei voi olla esimerkiksi mies ja nainen tai kuulunut puolueeseen 10 ja 5 vuotta. Jäsenkysely liitteenä 1.

Analysoin kyselyn tuloksia sekä määrällisillä että laadullisilla tutkimusmenetelmillä. Kysely tuotti puhtaasti numeraalisesti esitettävää informaatiota jäsenyyden kestosta, merkityksestä, merkityssuhteen mahdollisista muutoksista ja niiden riippuvuussuhteesta ikään ja sukupuoleen. Toisaalta analysoin jäsenyyden merkitystä myös laadullisin menetelmin: verkkokyselylomakkeella oli kysymyk-

siä, joihin pyydettiin vastaamaan avoimiin tekstikenttiin omin sanoin. Lisäksi tein vertailevaa tutkimusta jäsenkäsityksistä eri ikäryhmien välillä. Suuressa kuvasa tekemäni tutkimus on täysin laadullista, sillä näin pieni otanta, puhumattaakaan vastausprosentista ei anna kokonaiskuvaa 9400 jäsenen joukosta.

Kyselyyn vastasi 62 henkilöä, joista 30 henkilöä oli naisia ja 32 henkilöä miehiä. Vastausprosentti oli 31 %. Vastanneista 13,3 % oli 15 – 29 vuotiaita, 20 % 30 – 49 vuotiaita, 35 % 50 – 69 vuotiaita ja 31,7 % 70 tai yli 70-vuotiaita. Vastanneista 9,8 % oli kuulunut puolueeseen vuoden tai alle vuoden, 23 % 2 – 5 vuotta, 23 % 5 - 10 vuotta, 4,9 % 10 – 15 vuotta ja 39,3 % 15 vuotta tai enemmän.

Suurimmaksi syyksi puolueeseen liittymiseksi mainittiin poliittinen ideologia, koettiin että KD vaikuttaa politiikassa tärkeisiin asioihin ja on poliittisesti lähin puolue, em. vastausvaihtoehdon nimesi puolueeseen liittymisen syyksi 64,5 % vastaajista. Toiseksi suurimmaksi syyksi nousivat uskonnolliset syyt 37,1 %, seuraavaksi kaverit tai ystävät 19,3 %. Yhtä paljon kannatusta 14,5 % saivat yhteisölliset syyt ja poliittinen vaikuttaminen. Hajaääniä saivat vastausvaihtoehdot: perhe- ja/tai sukutausta, harrastus ja yksittäinen poliittinen seikka. Huomionarvoista tässä kysymyksessä oli, että vastaaja pystyi valitsemaan vaihtoehdoista useita ja monet valitsivatkin sekä poliittisen ideologian että uskonnolliset syyt.

Kyselytutkimuksen viidennessä kysymyksessä pyydettiin kuvailemaan omin sanoin, mitä Kristillisdemokraattien jäsenyys merkitsee. Luettuani avoimet vastaukset huomasin, että ne voi jaotella seuraavasti: kristilliset arvot, politiikka, paikallispolitiikka, KD-lehti, yhteisöllisyys, tukijäsen, hauskoja asioita, omat poliittiset luottamustoimet.

Vastauksista 44,9 % oli luokiteltavissa otsikon kristilliset arvot alle. Vastanneet kuvasivat jäsenyyden merkitystä mm. seuraavasti:

”Että voin kristittynä vaikuttaa hyvää yhteiskunnassa yhdessä toisten kristittyjen kanssa.”

”Kristillisten arvojen puolustaminen”

”Tuon politiikkaa, jonka perustana ovat kristilliset arvot: vastuullisuus, oikeudenmukaisuus, toisen kunnioittaminen jne.”

"Taistelu kristillisten arvojen ja perheen puolesta."

Luokittelin, että vastanneista 32,7 % määrittelee jäsenyytensä merkityksen olevan politiikka. Tämän teeman alle luokitellut vastaukset olivat mm. seuraava sisältöisiä:

"Jäsenyydelläni ja äänestämällä tuen hyväksi katsomaani politiikkaa. Se on myös mielipiteen ilmaus ja tukeni demokratialle."

"Vaikuttamista"

"Sitoutumista ja oikeiden asioiden esilletuomista."

"Vaikuttamista. Suotta "parantaa maailmaa" vain kahvipöydässä."

"Kristillisdemokraatit on minulle sopivin puolue. Kykenen yhteistyöhön ja olen tehnytkin sitä lähes kaikkien kotimaisten puolueiden edustajien kanssa, joita myös tuttavapiiristäni löytyy laajasti, mutta en voisi kuvitella itseäni minkään muun puolueen toimijaksi."

10,2 % vastauksista katsoin olevan luokiteltavissa siten, että heille jäsenyys merkitsee pääsääntöisesti puolueen tukemista ja he haluavatkin olla niin sanottuja tukijäseniä. Näissä vastauksissa korostui halu tukea puoluetta:

"Tuen puolueen toimintaa jäsenyydellä."

"Tällä hetkellä ei merkitse muuta kuin sitä, että haluan osallistua pienellä jäsenmaksulla KD:n tukemiseen. Erityisesti Päivi Räsänen toimintakausi KD:n puheenjohtajana oli minulle mieluista. Se, että KD haluaa muuttaa imagoaan yleispuolueeksi ei minua miellytä. Nykyiset KD:n kansanedustajat ovat mielestäni paikkansa ansainneet. Antero Laukkanen, Sari Tanus ja Päivi Räsänen ovat rohkeita ja esimerkillisiä kristittyjä poliitikkoja."

Paikallispolitiikan jäsenyyden merkittävämmäksi tekijäksi nosti 8,2 % vastanneista. Näissä vastauksissa korostui vaikuttaminen oman kunnan asioihin:

"Kuntavaikuttajana se on pohja, jolla toimia kunnan luottamistehtävissä ja tapa vaikuttaa itselleni tärkeäksi kokemieni arvojen eteenpäinviemiseksi."

"Mahdollisuutta osallistua paikallispolitiikkaan, sosiaalista elämää."

Hajaaäniä jäsenyyden merkityksen määrittelyssä saivat tosiaan myös: yhteisöllisyys, puolueen julkaisema KD-lehti, hauskat jutut ja omat poliittiset luottamustoimet. Vastauksissa 6,1 %:ssa kuvattiin jäsenyyttä siten, että luokittelin ne teeman yhteisöllisyys alle. Otsikot kd-lehti ja omat poliittiset luottamustoimet mainittiin molemmat 4,1 %:ssa vastauksista ja merkitystä hauskojen juttujen kautta kuvaili 2 % vastanneista. Alla esimerkkejä näiden teemojen alle luokittelemistani vastauksista:

"On mukava kuulua "samahenkisten" ryhmään."

"Tällä hetkellä olen hyvin inaktiivinen, lähinnä seuraan KD -lehteä ja uutustietä."

"Aika paljon reissuja"

"Tällä hetkellä lähinnä KD -lehti."

"Tällä hetkellä ei muuta kuin, että maksan jäsenmaksun kerran vuodessa. Olen kokenut, että kristittynä puolue on ollut selkein vaihtoehto pyrkiessäni kunnallispolitiikkaan."

"Kunnan luottamustehtävissä on pakko edustaa jotain puoluetta ja KD on minulle lähin, jos luovun politiikasta, aion silti äänestää KD:ta, mutta en välttämättä olla enää jäsen."

"...sosiaalista elämää"

Vapaaehtoistoiminnan motiiveja määritellään usein moninaisiksi ja ristiriitaisiksi. Samalla henkilöllä voi olla useita ja jopa keskenään ristiriitaisia motiiveja osallistua vapaaehtoistoimintaan. (Karreinen, Halonen, Tennilä 2010.) Tutkimukseni jäsenyyden merkityksestä Kristillisdemokraattien jäsenille tukee tätä teoriaa sillä moni vastanneista nimesi useamman kuin yhden tekijän kysyttäessä jäsenyyden merkitystä. Vastauksissa oli havaittavissa vähintään lieviä ristiriitoja, samoissa vastauksista kerrottiin, että puolueeseen kuulutaan sekä omien poliittisten luottamustoimien takia, mutta toisaalta myös halun tukea puoluetta vuoksi. Useissa vastauksissa mainittiin useampi merkitys, esimerkiksi yhteisöllisyys ja paikallispolitiikka sekä kristilliset arvot ja politiikka saivat useampia mainintoja samoissa vastauksissa pareina. Vastaukset ovatkin siis luokiteltu siten, että sama vastaus voi kuulua kahden eri teeman alle.

En voi väittää olevani yllättynyt siitä, että vastanneista useammalle jäsenyys merkitsee kristillisiä arvoja kuin politiikkaa.

Perinteisellä todella tärkeää – ei lainkaan tärkeää -asteikolla mitattuna jäsenyyttä KD:ssa pidettiin melko tärkeänä (40 %). 33,3 % vastanneista piti jäsenyyttä todella tärkeänä, 15 % hieman tärkeänä ja 11,7 % neutraalina asiana. Kukaan ei sanonut jäsenyytensä olevan ei lainkaan tärkeätä.

Vastanneista 64 %:n mukaan jäsenyys KD:ssa merkitsee heille poliittista vaikuttamista, 44,3 % kertoi jäsenyyden merkitsevän vaikuttamista kotikuntansa asioihin, 31,2 %:lle jäsenyys merkitsi yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta, 18 %:lle mukavaa yhdessäoloa, 16,4 %:lle jatkoa seurakunnan toiminnalle, 14,8 %:lle uskonnollista yhteisöä, 13,11 %:lle omien poliittisten päämäärien toteuttamista. Mielestäni tämä todistaa teorian siitä, että jäsenyyden motiivit yksilötasolla vaihtelevat ja voivat olla moninaisia; yhtäläillä sama ihminen toteaa jäsenyyden merkitsevän hänelle uskonnollista yhteisöä/jatkoa seurakunnan toiminnalle sekä omien poliittisten päämäärien toteuttamista, eikä näe asiassa kummemmin ristiriitaa. (Karreinen 2015.)

Tyypillistä Kristillisdemokraattien jäsentä kuvailtiin pääsääntöisesti kristityksi, 71,4 % vastanneista kuvasi tyypillistä jäsentä käsittein: uskovainen, kristitty tai kristillisiä arvoja kunnioittava.

”Joka uskoo uskonnollisiin asioihin.”

”Uskova ja aikaansa seuraava sekä osallistuva.”

”Uskovainen vaikuttaja”

”Hengellisesti orientoitunut, perinteisiä arvoja”

”Vastuullinen, Jumalaa kunnioittava ja muita ihmisiä kunnioittava ihminen.”

”Uskonnollinen, maalaisjärki tallella.”

”Hän on kristitty, uskoo Jumalaan ja Jeesukseen.”

34,7 % vastanneista mainitsi jonkin ominaisuuden kuvaamaan tyypillistä jäsentä. Tyypillisimpiä mainittuja ominaisuuksia olivat: luotettavuus, rehellisyys, vastuullisuus ja valveutunut kansalainen. Negatiivisin mainittu piirre oli pyrkyri. Näi-

tä ominaisuuksia lueteltiin pääsääntöisesti kristillisyyden ja uskovaisuuden parina.

10,2 % vastanneista kuvasi tyypillistä Kristillisdemokraattien jäsentä iäkkääksi henkilöksi.

Kuvaukset poliittinen, ei poliittinen ja nainen kuvattiin kaikki kahdessa prosentissa vastauksista.

”Valitettavasti iäkäs.”

”Valveutunut maailman tapahtumiin.”

”Uskovainen, iäkäs, ei-poliittinen, rento.”

”Kristillinen arvoja puolustava nainen.”

6,1 % vastanneista koki, että tyypillisen jäsenen määrittelemineen on mahdotonta, ettei tyypillistä jäsentä olekaan.

”Ei ole tyypillistä kd-jäsentä. Yhdistävä tekijä on arvopohja. Muuten jäsenistä on hyvin heterogeenistä, erilaisista sosiaalisista ja hengellisistä taustoista, ikä- ja kaumakin on laidasta laitaan.”

”Tyypillistä Kristillisdemokraattien jäsentä on vaikea määritellä.”

Vastauksista voi päätellä, että suurin osa vastanneista pitää tyypillistä jäsentä kristittynä ja uskovaisena. Tämä lienee positiivinen asia, sillä edellä selviää, että valtaosalle vastanneista jäsenyys merkitsee kristillisiä arvoja. Ihmisiä on helppompaa sitouttaa toimintaan, jossa he kokevat olevan mukana samanlaisen arvopohjan omaavia henkilöitä kuin he itse. (Laitinen 2006). Tässä tapauksessa voi sanoa, että jäsenet kokevat olevansa kristittyjä ja oikeellisesti myös määrittelevät kanssajäsenensä kristityiksi.

59,7 % ilmoitti jäsenyyden merkityksen pysyneen jäsenyytensä aikana ennallaan, 24,2 %:n mukaan jäsenyyden merkitys on kasvanut jäsenyyden aikana, kun 14,5 % kertoo sen vähentyneen, 1,6 % vastanneista ei osannut arvioida jäsenyyden merkityssuhteen muutosta. 25,4 % vastanneista kertoo ajatelleensa jäsenyytensä aikana jäsenyydestä luopumista ja 82,3 % voisi suositella jäsenyyttä ystävilleen.

Kysyttäessä, avointa vastausta toivoen, miten oma jäsenyys on koettu ja mitä mieltä olet muista jäsenistä, vastauksissa korostuivat seuraavat seikat: ystävät, vaikutusmahdollisuudet, yhteisöllisyys, positiivisuus.

”Vaik vaikuttamismahdollisuuden, he ovat parhaimpia ystäviäni.”

”Jäsenet ovat ystäviä. Toiminta on yhteisöllistä.”

Toisia jäseniä kuvailtiin rennoiksi, eikä lainkaan julkisuuskuvasta huolimatta tiukkapipoisiksi. Paikkakuntakohtaisia eroja tuli myös ilmi:

”Lapissa asuvana ja aktiivisesti toimivana kristillisdemokraattina olen kokenut oloni hyvin yksinäiseksi. Toisaalta olen jo tottunut toimimaan itsenäisesti, joten en osaisi enää edes kuvitella tilannetta, jossa minulla olisi taustallani jonkinlaisia aitoja tukijoukkoja. Oikeastaan vain valtakunnan tasolla toimiessani tapaan muita kristillisdemokraatteja, jotka ovat yleensä oikein rentoa ja huumorintajuista porukkaa. Tiukkapipoisuutta ei tästä puolueesta löydy, vaikka esim. media yrittää meitä vieläkin toisinaan sellaisiksi leimata.”

Osa mainitsi myös luottamustehtävien kuormittavan liikaa samoja ihmisiä:

”Olin pitkään varsin aktiivinen järjestöihminen, toimin mm. yli kymmenen vuotta sihteerinä. Mutta vanhemmiten on tullut väsymystä, ja olen vetäytynyt aktiiviroolist. Toisaalta sihteerin tehtävät kuormittivat, toisaalta on tullut rasitetta myös henkilökemioista. Tuntemistani jäsenistä suurimman osan kanssa olen kyllä tullut erinomaisesti toimeen, mutta jäsenistöön mahtuu myös jokunen harva valanhaluinen, jotka koettavat pönkittää omaa statustaan/ itsetuntoaan muita vähättelemällä.”

Jäsenyyttä pidettiin tärkeänä ja omiin arvoihin sopivana. Toisaalta pienen puolueen jäsenyys koettiin myös leimaavana:

”en ole rehvastellut jäsenyydelläni, pienpuolueen jäsenyys vähän leimaa; jäsenissä on paljon iäkkäitä, ja paikallisosaston tulevaisuus tuntuu epävarmalta.”

Jäsenet ovat kyllä oikein mukavia, ja muualta nähtävästi löytyy nuoria ja energisiäkin tekijöitä. ”

Yhteenvedona jäsenyyden kokemisesta voi todeta, että jäsenyys koetaan yhteisölliseksi ja että yhdessä pystytään vaikuttamaan paremmin tärkeisiin asioihin kuin yksin. Yhteisö on aina vahvempi, jos yhteisöllisyys ja osallistuminen perustuvat vapaaseen tahtoon. (Eilola & Moilanen 2013: 7-19).

Kyselyssä pyydettiin kertomaan omin sanoin, jos mielipide jäsenyydestä tai muista jäsenistä on jäsenyyden aikana muuttunut ja kuvaamaan muutosta. 21,4 % vastasi, että heidän käsityksensä jäsenyydestä ei ole muuttunut.

Sama määrä vastanneista 21,4 % kertoi käsityksensä jäsenyydestä muuttuneen negatiivisempaan suuntaan:

”KD:n poliittiset mielipiteet ja ratkaisut esim. hallituspuolueena harmittivat. Mm. vanhuspalvelulakiin ei tullut hoitajamitoitusta, Kreikan tukipaketit siunattiin hallituksessa. Mielestäni KD mielisteli muutenkin liikaa Kokoomuksen pääministeri Kataista. KD on enemmän rikkaiden kuin köyhien asialla. KD:n perusarvot ovat porvarillisia, hyvinvoivien ihmisten puolella. KD:n poliittiset linjaukset ovat mielestäni lähes samat kuin kokoomuksella, mikä on huono asia! KD ei ole heikon ja vähäosaisen ihmisen asialla (muuten kuin juhlapuheissa). Minua harmittaa esimerkiksi vanhusten laitosten alasajo. Palvelutalot ovat yksityistetty markkina-voimille ja ulkomaisten liikeyritysten rikastuttamiseksi. Vanhukset saavat monissa paikoissa ala-arvoista hoitoa liian pienen hoitajamitoituksen vuoksi.”

”Sen mukaan kun kd:n kristilliset arvot näkyy vähemmän kd:n erikoisluonne ja houkuttavuus vähenee”

”Vuonna 2016: Surumielisyys, kuppikuntaisuus tullut yllättäen kuvioihin, riidat ja johdon välinpitämättömyys”

17,6 % vastanneista kokivat käsityksensä jäsenyydestä muuttuneen positiivisemmaksi. Perusteet olivat muun muassa seuraavia:

”Piirikokouksissa näkee ”poliittisempaa” otetta ja nuorempia ja energisiä ihmisiä, se on innostanut minuakin olemaan aktiivisempi jäsen.”

”On rohkaisevaa nähdä toisia nuoria ja nuoria aikuisia, jotka todella kantavat huolta ja näkevät vaivaa yhteiskuntamme hyvinvoinnin eteen.”

”Kristillisdemokraatit ovat jäsenyyteni aikana muuttuneet yhä rennommaksi ja hyväntuulisemmaksi puolueeksi, jossa vallitsee erittäin hyvä yhteishenki ja tekemisen meininki.”

”Mielipiteeni on muuttunut vain positiivisempaan suuntaan”

Vastauksissa, jotka eivät olleet luokiteltavissa sen kummemmin positiivisiksi tai negatiivisiksi toivottiin muun muassa lisää aktiivisia jäseniä, kehuttiin KD – lehteä ja pohdittiin puolueen hierarkia jakoa, miten esimerkiksi nuoret ovat alempiarvoisempia kuin vanhemmat puolueen jäsenet.

Kauttaaltaan jäsenyyden kokemisessa aavistuksen huolta aiheuttaa, että suurin osa vastanneista koki käsityksensä jäsenyydestä muuttuneen negatiivisempaan suuntaan. Tästä voinee tehdä johtopäätöksen, että jäsenyys ei ole ainakaan kaikilta osin vastannut odotuksia. Lähtökohtaisesti tässä en näe sen kartoittamista, mikä on mennyt pieleen oleellisena vaan kehottaisin pohtimaan ja tutkimaan jäsenyyden motivaatioita ja löytämään keinoja jäsenten aktivointiin. Hie- man hämmentävää on myös se, että jäsenyys pääsääntöisesti luokitellaan tärkeäksi, mutta sitten kuitenkin kerrotaan, että käsitys jäsenyydestä on ajan kulu- essa muuttunut negatiivisempaan suuntaan.

Puhuttaessa kirkkoon kuulumisesta ja sen jäsenyyteen sitoutumisesta olemme hieman sen äärellä, että kirkko on yhteisöllinen organisaatio ja nyky- yhteiskunnassa korostuvat arvot ovat yksilön vapautta ja riippumattomuutta ko- rostavia. (Häkkinen 1997: 9 – 17.) Näen, että tämä ristiriita aiheutuu osin tästä. Toisaalta halutaan vaikka väkisin kuulua yhteisöön, koska se on jossain määrin ihmisyyteen sisäänrakennettu tarve. (Eilola & Moilanen 2013). Toisaalta halu- taan olla itsenäisiä, vapaita ja riippumattomia toisista ihmisistä ja heidän teke- misistään. (Häkkinen 1997: 9 – 17).

Kyselyn lopussa kysyttiin myös intensiteettiä, lähinnä aikamittakaavaa, jolla puolueeseen on liitytty. 46,8 % vastasi liittyneensä, niin pitkäksi aikaa, kun jä- senyys koetaan mielekkäänä tai tarpeellisenä. 33,9 % ilmoitti liittyneensä lop- puelämäksi, 32,3 % niin kauaksi aikaa, kun pystyy jäsenyyden kautta vaikutta- maan itselleen tärkeisiin asioihin. Yhtä paljon 3,2 % saivat kannatusta vastaus-

vaihtoehdot: ”ihan oman huvituksen mukaisesti, en osaa sanoa jäsenyyteni tulevaisuudesta” ja ”niin pitkäksi aikaa, kun kaverinikin”. 6,5 % koki, ettei mikään annetuista vastausvaihtoista kuvaa heidän suhtautumista jäsenyyteen.

Viimeisenä kysymyksenä kysyttiin avoimella vastauskentällä, haluatko kertoa vielä jotakin jäsenyyteesi liittyen. Pääsääntöisesti näissä vastauksissa toivottiin kannatuksen lisääntymistä ja nuoria mukaan toimintaan sekä lähetettiin kannusterveisiä johdolle ja kritisoitiin loikanneita entisiä jäseniä. Osa vastanneista siteerasi myös raamatun kohtia ja muistutti kristillisten arvoista kiinnipitämisen tärkeyttä, osa kertoi olevansa kiitollinen jäsenyydestä. Muutamassa vastauksessa muistutettiin myös, että johdon pitäisi muistaa käydä maakunnissa vierailulla ja huomioida tasapuolisesti kaikkien jäsenten mielipiteet.

3.4 Johtopäätöksiä jäsenyydestä

Yhteenvedona jäsenkyselyn tuloksista voidaan todeta, että Kristillisdemokratien jäsenet ovat liittyneet puolueeseen pääsääntöisesti poliittisista syistä, mutta suurimmalle osalle jäsenyys merkitsee kristillisyyttä tai kristillisten arvojen puolustamista politiikassa. Toiminnassa mukana oleminen koetaan yhteisölliseksi toiminnaksi, jonka avulla on mahdollisuus vaikuttaa tärkeiksi kokemiinsa asioihin, usein paikallispolitiikkaan ja jossa voi tavata ystäviä sekä muita samanhenkisiä ihmisiä. Jäsenet kantavat huolta kannatuksen vähäisyydestä, jäsenistön ikääntymisestä sekä kristillisistä arvoista luopumisesta.

Suurta jäsenkatoa ei liene olevan luvassa, sillä valtaosa kyselyyn vastanneista kertoo liittyneensä puolueeseen loppuelämäksi ja vain pieni joukko kertoo edes harkinneensa jäsenyydestä luopumista. Sitoutuminen jäsenyyteen kertoo mielestäni osin siitä, että jäsenistö on iäkäästä, eikä pop up –kulttuurin trendi osallistumisen suhteen ole näin ollen tavoittanut jäsenistöä. Lisäksi moni määritteli jäsenyyden merkitsevän kristillisyyttä, niin jos ajatellaan intensiteettiä, millä uskonnolliseen yhteisöön sitoudutaan, niin se on useimmiten syvällisempi kuin jonkin yhden asian puolesta kampanjoiminen. Ajateltaessa jäsenten sitoutumista tässä kohtaa rinnastus uskonnolliseen yhteisöön lienee Kristillisdemokratien etu, jotta keskiarvo jäsen eroaa puolueen toiminnasta, se vaatii aika paljon.

Positiivista on, että jäsenyyden kerrotaan monesti merkitsevän kristillisyyttä ja kristillisiä arvoja ja kun kysytään millaisiksi toiset jäsenet koetaan, niin heitä kuvaillaan kristityiksi sekä uskovaaisiksi. Tässä kohtaa todellisuus ja omat toiveet tuntuvat kohtaavan; jäsenyyden merkitys on sellaista, joka nähdään pääsääntöisesti ominaisuuden muodossa löytyvän toisista jäsenistä. Tämä tekee yhteis-
 tein päämäärien luomisesta helppoa, koska arvot ja taustaideologia ovat melko yhdensuuntaisia.

Lievää huolta aiheuttanee se, että melko moni kertoo käsityksensä jäsenyydestä muuttuneen negatiivisempaan suuntaan jäsenyytensä aikana.

4 TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Mietittäessä poliittisen puolueen jäsenten aktivoimista ja toimintaan sitouttamista paikallaan on pohtia hieman sitä, että mitkä ovat tunnetusti ne tekijät, jotka saavat ihmisen liittymään puolueeseen ja olemaan sen toiminnassa aktiivisesti mukana. Miten se eroaa perinteisestä vapaaehtoistoiminnasta?

Tutkimusten mukaan puolueeseen liittymisen syyt ovat seuraavat: aatteelliset syyt, yleinen poliittinen kiinnostus, kodin perintö, halu vaikuttaa poliittisiin kysymyksiin, tiedonsaanti poliittisista kysymyksistä, pyydettiin jäseneksi, tukiryhmätoiminta ja mahdollinen henkilökohtainen hyöty. (Paloheimo & Raunio 2008: 98 – 101.)

Vapaaehtoistoimintaan osallistumista on tutkittu lähinnä osallistumisen motivaation kautta. Syyt vapaaehtoistoimintaan osallistumiseen ovat paljon moninaisemmat ja moniselitteisemmät, mutta eräs määritelmä motivaatioista niiden taustalla on arvot, ymmärrys, kunnioitus, sosiaalinen, ura ja suojele. Toisaalta monessa tapauksessa osallistumisen syyksi määritellään altruismi, sosiaalisten kontaktien kaipuu, kiinnostus sosiaalipalveluihin sekä henkilökohtaiset emotionaaliset tarpeet (Nylund & Yeung 2005: 83 – 104.)

Uskallan väittää, että puolueen toiminta paikallistasolla täyttää monesti, ainakin osin, samaa tarvetta kuin vapaaehtoistoimintaan osallistuminen. Usein paikallistasolla pyritään vaikuttamaan paikallisiin asioihin ja puuttumalla paikallisiin epä-

kohtiin. Puolueilla on myös joukko jäseniä, jotka haluavat olla jäseninä ainoastaan tukeakseen puoluetta. Tuon tukijäsenyyden katsoisin olevan myös melko lähellä ns. perinteistä vapaaehtoistyötä.

Sitä paitsi määritelmienkin mukaan keskeisin syy niin puolueen toimintaan kuin vapaaehtoistyöhönkin osallistuessa on ideologia. Puolue toiminnassa tätä kutsutaan aatteeksi ja vapaaehtoistyössä arvoiksi. (Paloheimo & Raunio 2008: 98 – 101 ja Nylund & Yeung 2005: 83 – 104.) Arkikielellä avattuna tämä tarkoittaa, että toimintaan osallistumisen edellytyksenä on yhteinen päämäärä.

4.1 Puolueeseen kuulumisen ja sen toimintaan sitoutuminen

Ihmisten poliittista aktiivisuutta mitataan vaaleilla ja vaalien äänestysprosentilla. Sanomattakin on selvää, että toimenpiteenä vaaleissa äänestäminen on vielä kaukana johonkin puolueeseen kuulumisesta. Noin neljäs-viidesosa äänioikeutetuista jättää vaaleissa äänestämättä, jolla he ilmoittavat, ettei politiikka kiinnosta heitä käytännössä lainkaan. Vaaleissa äänestämisen katsotaan olevan ikään kuin ensimmäinen kriteeri, jonka voi määritellä lieväksi poliittiseksi kiinnostukseksi. Vaaleissa äänestänyt henkilö seuraa todennäköisesti jonkin verran poliittisia tapahtumia ja pystyy ainakin hetkellisesti samaistumaan johonkin puolueeseen. Suurimmalle osalle vaaleissa äänestäminen ei vielä tarkoita sitä, että juurikaan näkisi vaivaa äänestämänsä ehdokkaan äänimäärän kasvattamiseksi. Noin kymmenesosa suomalaisista kuuluu johonkin puolueeseen ja vain kahdeskymmenesosa on todellisia aktiivijäseniä. Nuorten keskuudessa politiikan suosio on jo vuosikymmenen ajan laskenut ja puolueissa jäsenmäärät vähenevät nykyisten jäsenten ikääntyessä. (Nousiainen 1998: 319 – 325.)

Kristillisdemokraattien jäsenmääränkehitys on ollut reilusti miinusmerkkistä, kun vuonna -80 jäseniä oli 20 000 ja vuonna 2006 13 000, niin nykyisellään jäseniä on reilu 9000. (Wikberg 2006: 61 ja Rekimies, M. 4.4.2016.)

Mietittäessä keinoja nykyisten jäsenten aktivoimiseen tai uusien jäsenten hankkimiseen, olipa kyseessä mikä puolue tahansa, on selvää, ettei tehtävä ole helppo. Ainoa puolue, joka on vuosikymmenten saatossa säilyttänyt jäsenmääränsä kasvusuuntaisena, on Keskusta: vuonna -50 Keskustaan kuului 170 000

jäsentä ja 2006 195 000. Vastaavat luvut esimerkiksi Kokoomuksella ovat vuonna -50 72 000 ja vuonna -06 40 000. (Wikberg 2006: 61.)

4.2 Jäsentutkimus KD:n jäsenille toiminnan kehittämisestä

Lähdin kartoittamaan mahdollisuuksia kehittää toimintaa ja saada toimintaan mukaan ei aktiivisia jäseniä jäsenkyselyllä, jossa kartoitettiin pääsääntöisesti sitä, minkälaista toimintaa jäsenet toivoisivat ja minkälaiseen toimintaan voisivat osallistua.

Tilaaaja nimesi jäsenjoukoksi, jota he haluaisivat ensisijaisesti aktivoida työssäkäyvät aikuiset (32 – 59 vuotiaat), jotka asuvat suurissa kaupungeissa. Mukaan tähän toiminnankehittämisen ja -sisältöjä jäsentutkimukseen otettiin 10 suurinta kaupunkia. Ikäkriteeri määrytyi sen perusteella, että niin sanottuja nuoria aikuisia, on ollut tunnetusti vaikeinta saada aktivoitua toimintaan mukaan. Paikkakuntakriteeri määrytyi siten, että perinteisesti KD:n kannatus suurimmissa kaupungeissa on ollut matalaa ja vaalimenestyksessä oleellista olisi nimenomaan isojen kaupunkien äänet.

Tilaaajan järjestöpäällikkö arpoi jäsenrekisteristä sattumanvaraisesti 600 henkilöjäsentä, jotka olivat 32 – 59 vuotiaita, omaavat sähköpostiosoitteen ja asuvat kymmenessä suurimmassa kaupungissa näin valikoitui joukko, jolle kyselytoiminnasta lähetettiin. Tämän kyselyn kohdalla toimin oman henkilöllisyyteni suhteen samoin kuin ensimmäisen kyselyn. Oman KD-taustani ja sen ettei KD luovuta jäsentietoja käyttöön, takia linkki kyselyyn lähetettiin järjestöpäällikön sähköpostista. Kuten ensimmäisen kyselyn saatesähköpostissa, tässäkin korostettiin sitä, että kyselyyn vastataan anonyymisti, eikä se kuka vastaa mitään ole nähtävissä. Lisäksi edelleen tein oletuksen, että nykyihmisellä on käytössään sähköpostiosoite ja en mahdollistanut muita osallistumisvaihtoehtoja kyselyyn vastaamiseen kuin saatesähköpostissa olleen linkin avaamisen ja sitä kautta sähköisen tutkimuslomakkeen täyttämisen. Kysely toteutettiin maaliskuun 2016 aikana, vastausajan lopussa kyselyyn vastaamisesta muistutettiin kerran. Kysely on opinnäytetyön liitteenä 2.

Kysely lähetettiin siis 600 henkilöjäsenelle, jotka kuuluivat tilaajaan valitsemaan kohderyhmään, jota he haluaisivat erityisesti aktivoida. Määräaikaan mennessä kyselyyn tuli 69 vastausta, joka tarkoittaa että kyselyn vastausprosentiksi muo-

dostui 11,5 %. Vastausprosentti oli selkeästi huonompi kuin etukäteen arvioin. Toisaalta tämä kertoo siitä, että tilaaja osasi määritellä täsmälleen oikein jäsenjoukon, jota heidän pitäisi aktivoida. Vastausprosentti kertoo omaa kieltään kyseisen jäsenjoukon osallistumisaktiivisuudesta puolueen toimintaan. Vastausprosentin ollessa 11,5 % on selvää, että aineistoa voi katsoa analysoiduksi ainostaan laadullisesti, vaikka kuvaan joitakin kohtia kyselytuloksista prosenttilukuina on näin pieni otanta pelkästään laadullista analysointia. Johtopäätöksissä teen kyselytuloksista joitakin linjauksia, joiden voi todennäköisyyslaskennallisesti katsoa olevan niin ikään todennäköisimpiä yleisiä mielipiteitä. Tämä huomioiden aineistoa on analysoitu hieman myös määrällisin menetelmin.

Vastanneista 52,2 % oli naisia ja 47,8 % miehiä. Vastanneiden keski-ikä oli 49 vuotta.

Kysyttäessä, kuinka usein osallistut Kristillisdemokraattien toimintaan, vastaukset jakautuivat seuraavasti:

Viikoittain 5,8 %

Noin kerran kuukaudessa 21,7 %

Arviolta puolen vuoden välein 21,7 %

Vuosittain 11,6 %

Harvemmin kuin kerran vuodessa 13 %

Vaalien aikaan (ennen ja/tai jälkeen vaalien/vaalityöhön) 20,1 %

En ole jäsenyyteni aikana osallistunut kertaakaan toimintaan 18,8 %

Seuraavaksi pyysin arvioimaan, miten usein paikkakunnallasi järjestetään Kristillisdemokraattien toimintaa. 39 % vastanneista vastasi toimintaa olevan kuukausittain, 37,7 % arvioi toimintaa olevan ainakin muutamia kertoja vuodessa, 11,6 % ei osannut sanoa, 7,3 % epäili toimintaa olevan viikoittain ja 4,6 % uskoi toimintaa olevan pakollisten yhdistyslain edellyttämien sääntömääräisten kokousten verran. Tästä teen johtopäätöksen, että koska suurin osa vastanneista tietää toimintaa olevan, niin tiedotus toiminnasta ei ole voinut olla täysin epäonnistunut vaan sen voi sanoa tavoittaneen jäsenistön melko hyvinkin.

Pyydettyäessä kuvailemaan omaa käsitystä Kristillisdemokraattien toiminnasta vastaukset olivat moninaisia. Yritin hieman luokitella vastauksia ja päädyin ja-

kamaan vastaukset seuraavien teemojen alle: toiminta on hyvää ja aktiivista, toiminta perustuu kristillisiin arvoihin, toiminta on negatiivista tai siinä on kehitettävää, toiminta on paikkakuntakohtaista, toiminta on tarpeellista ja hyödyllistä, toiminta on byrokraattista sekä toiminta on lähinnä poliittista.

Vastauksista 39,7 % oli saman tien luokiteltavissa teeman: ”toiminta on negatiivista tai siinä on kehitettävää” –alle. Näissä vastauksissa toimintaa kuvailtiin muun muassa seuraavasti:

”Liian ujoa ja näkymätöntä”
”Hajautettua näpertelyä”
”Harvojen innokkaiden varassa”
”Liian jäykkää. Liian muodollista.”
”Sisäpiirin toimintaa.”
”Aika ankea”
”Flegmaattisempaa kuin muilla puolueilla”

24,1 % vastanneista kuvasi toimintaa siten, että se on tulkittavissa positiiviseksi:

”Hyvää ja rakenteellista”
”Alati kehittyvää”
”Vastaa omia ajatuksiani ja mielipiteitäni suurimmaksi osaksi”
”Pirteätä ja laadukasta”
”Avointa ja arvojeni mukaista”

10,3 % kuvaili toimintaa, siten että luokittelin kuvauksen käsitteen: ”toiminta on byrokraattista” alle. 6,9 % mainitsi käsityksensä toiminnasta liittyvän kristillisiin arvoihin. Näihin luokitellut vastaukset olivat muun muassa seuraava sisältöisiä:

”Piirien kokoontumisia, valtuustoryhmiä ja valtakunnallisiin tapahtumiin osallistumista.”
”Kokouksia: valtuustoryhmä, paikallisosasto, piiri..., jonkin verran pieniä teema-
tapahtumiaakin.”
”Muodollinen”
”Koulutusta ja kokouksia”

”Osoittaa kristillisiä arvoja”

Aikana, jolloin kristillisiä arvoja vastaan uskalletaan hyökätä avoimesti, on erittäin tärkeätä tuoda esiin kristilliset arvot politiikassa ja kaikessa toiminnassa.”

”Kristillisiin arvoihin ja ihmisyyteen perustuva. Keskiössä on ihmisen hyvinvointi yhteistyössä yhteiskunnallisten kerrosten kanssa.”

3,4 % vastanneista mainitsi toiminnan olevan paikkakuntakohtaista ja täysin riippuvainen paikkakunnasta ja sama määrä vastanneista ei osannut määritellä käsitystään toiminnasta.

1,7 % vastanneista määritteli toiminnan olevan tarpeellista ja sama määrä piti toimintaa lähinnä poliittisena.

Huomionarvoista näissä vastauksissa olivat myös vastausparit, joissa samassa vastauksessa tuodaan esiin sekä positiivinen, että negatiivinen seikka. Tällaisia pareja sisältäviä vastauksia oli vastanneista 5,2 %:lla.

”Melko näkymätöntä, mutta ahkeraa.”

”Melko aktiivista, mutta ei kovin innostavaa.”

”Kannatan puoluetta, mutta toiminta vaikuttaa kuivalta.”

Samoin vastauspareja, joissa mainittiin toiminnan paikkakuntakohtaiset erot ja positiivinen seikka toiminnasta löytyi muutama kappale:

”Varsin aktiivista ja innokasta, vaihtelua on paikkakunnittain.”

”Valtakunnallisella tasolla aktiivista, paikallisella todella olematonta!”

Mainittavaa näissä vastauksista on, että huomattava osa vastanneista kuvaa käsitystään toiminnasta lähinnä negatiiviseksi ja vain 1,7 % mainitsee toiminnan olevan pääsääntöisesti poliittista.

Se, että osa vastanneista kokee toiminnan sekä positiiviseksi että negatiivisesti kuvastaa jo mainitsemaani teoriaa ihmisten ristiriitaisistakin osallistumisen motivaatioista. (Karreinen 2015.) Epäilen, että vastanneet, jotka kuvailevat toimintaa lähinnä negatiivisesti, kokevat että toiminnassa ei ole tällä hetkellä mitään sellaista, joka koskettaisi heitä. Vapaaehtoistoiminnassa yksi tärkeä osallistumisen motivaatio on löytää se jokin, joka koskettaa. (Nylund & Yeung 2005: 143 –

167.) Oletan saman olevan keskeistä puhuttaessa myös osallistumisesta puolueen toimintaan.

Kyselyssä pyysin jatkamaan lauseita: "Osallistun Kristillisdemokraattien toimintaan, koska..." ja "En osallistu Kristillisdemokraattien toimintaan, koska..."

Suurin osa toimintaan osallistumiseen liittyvien lauseiden jatkoista liittyivät kristilliseen arvopohjaan ja sen puolustamiseen:

"Puolueella on kristilliset arvot perustana."

"Minulle kristilliset arvot ovat tärkeitä."

"Minulla on kristillinen arvopohja."

"Kristityn pitää vaikuttaa."

"Haluan edistää kristillisten arvojen toteutumista."

"Koti, uskonto ja isänmaa ovat siellä vielä arvossaan"

Joukossa oli myös poliittiseksi luokiteltavia perusteluja toimintaan osallistumisesta:

"Olin mukana kunnallisvaaleissa ehdokkaana."

"Olen mielelläni vaikuttamassa paremman yhteiskunnan kehittämiseen."

"Koen sen motivoivana, saan seurattua aikaani, kuulen kunta- ja valtiotason ´sisäpiirijuttuja´ ja meillä on hauskaa yhdessä."

"Haluan vaikuttaa."

Osa kertoi osallistuvansa toimintaan, koska kannattavat puoluetta:

"Haluan kannattaa KD:n politiikkaa."

"Kannatan KD:ta."

"Kannatan KD:n arvoja."

Sitten oli joukko vastauksia, jotka eivät ole selkeästi luokiteltavissa oikein mitenkään:

"Olen valittu luottamustehtäviin."

"Haluan olla lojaali omalle paikallisosastolle ainakin vaalikauden loppuun."

"On pakko vaikuttaa yhä hullummaksi menevässä maailmassa, etteivät asiat menisi niin pieleen. Vaihtoehdot ovat KD ja Perussuomalaiset. Kaikki muut näyttää olevan nykyään vihervasemmistoa - kokoomus mukaan lukien."

Toimintaan osallistumisen syy oli ylivoimaisesti useimmiten kristilliset arvot.

Lausetta: "En osallistu Kristillisdemokraattien toimintaan, koska..." jatkettiin yleisimmin kertomalla ajanpuutteesta, joka estää osallistumisen.

"En perheeltäni ja muilta kristillisiltä vapaaehtoissitoomuksiltani ehdi."

"Ajanpuute. Olisi myös ollut kivaa jos tämä kysely olisi tullut omalla äidinkielelläni (ruotsi)."

"Ei ole aikaa."

"Aikani on hyvin rajallinen."

Osallistumattomuuden syyksi mainittiin myös kannatusjäsenyys.

"Aikani kuluu paljon muussa. Olen jäsenenä yleisen kannatuksen vuoksi."

"Koen olevani ensisijaisesti kannatusjäsen, mutta se ei sulje pois sitä, etteikö joskus voisi olla mukana jossain toiminnassa."

Muita esiin nousevia syitä toimintaan osallistumattomuuteen vaikuttaisi vastausten perusteella olevan, että puolueen toiminta koetaan sisäänpäin lämpiäväksi että toiminta olisi suunnattu vain sisäpiirille ja se ettei toimintaa ole omalla paikakunnalla tarjolla.

"Koen usein jääväni ulkopuoliseksi esim. vaalien aikaan, jos olen ollut ehdokkaana."

"Sitä ei paikallistasolla ole tarjolla."

"Korkeammalle tasolle toiminnassa on mahdoton päästä. Krusifiksikatto, vallan keskittyminen yhdelle henkilölle ja suosikkijärjestelmä."

"En ole löytänyt mitään mielenkiintoista, mihin voisin osallistua."

"Paikkakunnallani ei ole mitään toimintaa. Innostusta olisi vakka kehittää sitä, mutta vahvat johtohahmot ei tämä anna tilaa ja mahdollisuuksia."

"En ole osallistunut koulutuksiin ja keski-ikäisenä on vaikeampaa päästä toimintaan mukaan."

"Tiedotus pelaa sisäpiiriin kuuluville."

Lisäksi lausetta toimintaan osallistumattomuudesta jatkettiin, joitakin kertoja vähintään erikoisesti. Varsinkin ottaen huomioon, että kyseessä oli kuitenkin kysely, joka lähetettiin puolueen jäsenille.

"Politiikka ei kiinnosta."

"En tykkää politiikasta."

"2000 vuotta sitten kirjoitettu kirja profiloit puolueen."

"Tympii se, mitä olen kuullut."

Kyselyssä pyysin vastauksia kyllä – ei – en osaa sanoa akselilla muutamiin toimintaan koskeviin väittämiin.

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa
Voisin osallistua toimintaan, jos se olisi enemmän sellaista kuin toivoisin.	57,97%	18,84%	23,19%
Voisin osallistua toimintaan, jos tuttaviani olisi toiminnassa enemmän mukana	42,03%	37,68%	20,29%
Toiminta paikkakunnallani on leimaavaa	13,04%	59,42%	27,54%
Jos aktiivista toimintaa olisi paikkakunnallani, osallistuisin siihen ehdoilla	21,74%	31,88%	46,38%
Olen niin sanottu kannatusjäsen, enkä edes halua osallistua toimintaan	13,24%	73,53%	13,24%
Jäsenyyteeni on muut syyt, enkä halua osallistua toimintaan	8,96%	73,13%	17,91%
Haluaisin olla mukana kehittämässä toimintaa ja suunnittelemassa sen sisältöä	60,87%	14,49%	24,64%
Haluaisin vaikuttaa paikkakuntani asioihin osallistumalla toimintaan	68,12%	10,14%	21,74%
Toivoisin toiminnan pääpainon olevan politiikka	55,22%	20,90%	23,88%
Toivoisin, että toiminta olisi enemmänkin "kiva harrastus" kuin poliittista	10,29%	76,47%	13,24%
Toivoisin toimintaan enemmän uskonnollista sisältöä	29,41%	51,47%	19,12%

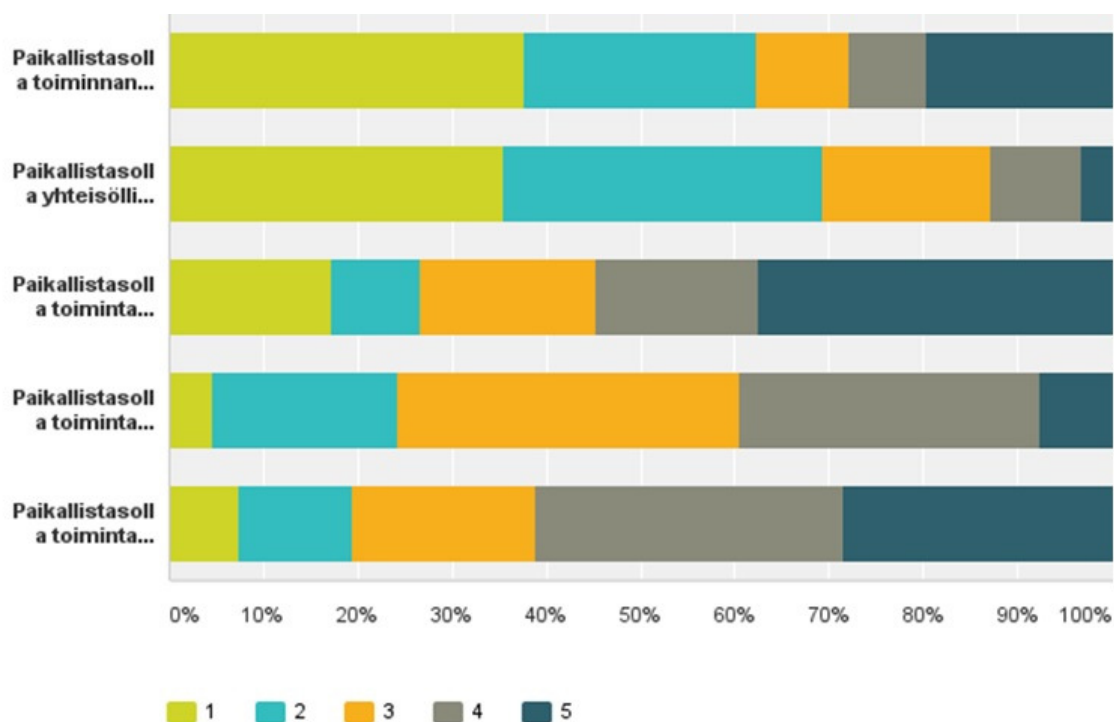
Yllä olevasta taulukosta on nähtävissä, että suurin osa kyselyyn vastanneista voisi kuvitella osallistuvansa toimintaan, jos se olisi enemmän sellaista kuin he toivoisivat. 73,5 % vastanneista ilmoittaa, että he eivät ole ainoastaan niin sanottuja kannatusjäseniä, jota voinee varovasti tulkita siten, että he olisivat mahdollisesti houkuteltavissa mukaan toimintaan. Tämä ei vastaa Nousiaisen esittämää arvioita siitä, että lähes puolet puolueeseen kuuluvista henkilöjäsenistä olisi määriteltävissä kannatusjäseniksi.

51,5 % vastanneista ilmoittaa toivovansa toimintaan enemmän uskonnollista sisältöä. Toisaalta 76,5 % vastasi ei, kun kysyttiin: ”toivoisitko toiminnan sisällön olevan enemmän `kiva harrastus` kuin politiikka”. Puolueen näkökulmasta positiivista on, että vain reilu 13 % vastanneista kokee puolueen toiminnan olevan paikkakunnallaan leimaavaa. Toki kyselyssä oli mukana ainoastaan jäsenistöä suuremmista kaupungeista, joka vaikuttanee leimaavuuden kokemukseen. Isommassa kaupungissa massaan sulautuminen on helpompaa, erilaisenakin.

Tämän jälkeen pyysin vielä laittamaan seuraavat väittämät tärkeysjärjestykseen:

- Paikallistasolla toiminnan pääpainona tuli olla politiikka
- Paikallistasolla yhteisöllinen toiminta olisi kivaa – ”yhdessä yhteisten asioiden puolesta” –periaatteella
- Paikallistasolla toiminta voisi olla lähes pelkästään sisällöltään uskonnollista
- Paikallistasolla toiminta voisi olla enemmän hyväntekeväisyystempauksia; tarjotaan yksinäisille seuraa tai ulkoilutetaan vanuksia tyyppisiä tempauksia
- Paikallistasolla toiminta voisi olla virtuaalista ja tapahtua lähes kokonaan verkossa

Tein seuraavat kaaviot kuvaamaan vastauksien jakautumista.

Kuvaajassa kysymykset ovat samassa järjestyksessä kuin luettelossa yllä ja väri ja numero (1-5) kuvan alareunassa kuvaa vastaajien valitsemaa tärkeysjärjestystä kullekin väittämälle. Useimmiten tärkeimmäksi valittiin väittämä: Paikallistasolla toiminnan pääpainona tuli olla politiikka, vastanneista 37,7 %:n mielestä tämä oli tärkein väittämä. 35,5 % vastanneista piti yhteisöllisyyteen liittyvää väittämää tärkeimpänä. Vähiten tärkeäksi useimmiten määriteltiin väittämä siitä, että paikallistasolla toiminnan sisällön pitäisi olla pääasiallisesti uskonnollista. Paikallistason toiminnan siirtämistä verkkoon ei myöskään pidetty kovin todellisenä vaihtoehtona. Varsinkin vaalien alla julkisuudessa on puhuttu politiikan siirtyneen verkkoon. Vaalikoneet ovat verkossa ja sähköistä äänestämistä suunnitellaan, ehdokkaisiin voi tutustua pääsääntöisesti internetissä. Tämän vuoksi mietin sitä, että onko kuitenkin jossain määrin niin, että ikärakenteensa vuoksi KD:n kannattajat eivät ole innokkaimpia sosiaalisen median käyttäjiä ja tätä myöten KD jää paitsi jostain sellaisesta, joka nuorempia jäseniä omaavalla puolueella luonnostaan on.

Se, että paikallisosaston roolia ei nähdä ensisijaisesti hyväntekeväisyysjärjestöjen järjestäjänä, ei varsinaisesti yllätä. Näen siihen kaksi syytä, monella KD:n jäsenellä on jo seurakunta tai muu hengellinen yhteisö, jossa he toteuttavat auttamisen tarvetta ja puolueeseen kuulumisen syyt ovat usein itsekkääm-

piä kuin varsinaiseen vapaaehtoistoimintaan osallistumisessa. (Rekimies, M. 4.4, Nousiainen 1998 ja Karreinen 2010.)

Alla on selkeämmin kuvattuna vastauksien prosenttiosuudet ja niiden jakautuminen.

	1	2	3	4	5
Paikallistasolla toiminnan pääpainona tulisi olla politiikka	37,70%	24,59%	9,84%	8,20%	19,67%
Paikallistasolla yhteisöllinen toiminta olisi kivaa - "yhdessä yhteisten asioiden puolesta" - periaatteella	35,48%	33,87%	17,74%	9,68%	3,23%
Paikallistasolla toiminta voisi olla lähes pelkästään sisällöltään uskonnollista	17,19%	9,38%	18,75%	17,19%	37,50%
Paikallistasolla toiminta voisi olla enemmän hyväntekeväisyystempauksia; tarjotaan yksinäisille seuraa tai ulkoilutetaan vanhuksia tyyppisiä tempauksia	4,55%	19,70%	36,36%	31,82%	7,58%
Paikallistasolla toiminta voisi olla virtuaalista ja tapahtua lähes kokonaan verkossa.	7,46%	11,94%	19,40%	32,84%	28,36%

Edelleen kuvaajan yllä numerot 1-5 kuvaavat väittämälle valittua tärkeysjärjestystä.

Toiminnan kehittämisen kannalta kyselyn ehkä tärkein kohta oli kysymys, jossa pyydettiin kertomaan omin sanoin millaista Kristillisdemokraattien toimintaa toivoisi ja millaiseen toimintaan olisit valmis osallistumaan. Koska nämä vastaukset ovat tilaajan kannalta keskeisimpiä, avaan vastauksia hieman laajemmin kuin olen muita avoimenvastauskentän kysymysten vastauksia käsitellyt.

Vastanneista valtaosa (56,6 %) vastanneista kuvasi vastauksessaan toivovansa erilaisia tapahtumia, teemailtoja ja tempauksia tai ylipäättään poliittista sisältöä

toimintaan. Tähän joukkoon luokittelin kuuluvaksi myös vastaukset, joissa kannatetaan yksittäisen poliittisen asian puolesta kampanjointia. Tässä pientä ristiä aiheuttanee se, että yksittäisten poliittisten tempausten toivojat toivoivat tarttumista esimerkiksi homoliittojen ja abortin vastustamiseen sekä moskeijoiden rakentamiseen puuttumista. Toisaalta osa poliittista sisältä toivovista mainitsi, että toiminnan sisällön pitäisi olla enemmän poliittista kuin uskonnollista.

Ehkäpä yksi KD:n haaste ei aktiivisten jäsenten aktivoimisessa on se, että ei aktiiviset jäsenet toivovat toimintaan nimenomaan poliittista sisältöä, kun taas tällä hetkellä aktiiviset jäsenet kokevat ajavansa nimenomaan poliittisia asioita, kun he vastustavat tasa-arvoista avioliittolakia, avoliittoja, homoja, alkoholin myyntiajan vapauttamista jne. Ensimmäisessä tekemässäni kyselyssä jäsenyydestä voi sanoa sen kohdanneen, että jäsenyydessä tärkeäksi nähtiin arvopohja, jonka katsottiin pääsääntöisesti löytyvän ominaisuuden muodossa toisista jäsenistä. Tuolla pohjalla yhteisten päämäärien eteen työskentely on helppoa, mutta haasteelliseksi se muodostuu silloin kuin toiminnasta ulkopuolella olevat jäsenet kertovat toivovansa poliittista toimintaa ja nykyjäsenet kokevat nykyisellä toiminnallaan toteuttavansa sitä, mutta ulkopuolisten ei aktiivisten jäsenten mielestä nykytoiminta, onkin sisällöltään pääsääntöisesti muuta kuin poliittista.

Tähän laajaan kategoriaan luokittamani vastaukset olivat muun muassa seuraavia:

"Kertaluontoisia tempauksia."

"Erilaiset yhteiset istunnot, joissa käsitellään uutisia/maailman tapahtumia, Suomen tilannetta, läänien ja oman paikkakunnan asioita."

"Ajaa eläkeläisten asioita."

"Paikallisia seminaareja ja koulutuksia."

"Kristillisen avioliittotyön puolustamiseen."

"Avoimia (ja vapaamuotoisia) valtuustoryhmän kokouksia, jossa pääsisi kärryille paikallispolitiikasta."

"Teematemaukset, ajankohtaisiin asioihin reagointi."

"Luento + keskustelua. Projektisuunnitelma, jonkin asian edistämiseksi, jossa tekeminen määritelty selkeästi, mahdollisuuksia vaikuttaa."

"Rukouspiirin, uskonnon opetuksen kehittämiseen ja lisäämiseen kouluissa."

"Aitoa ja vapaata toimintaa yhteisen asian vuoksi ilman poliittista pelien ja asemien tavoittelua."

"Aktiivista yhteiskunnallista vaikuttamista."

"Paikallispolitiikkaa."

"Keskustelutilaisuuksia politiikasta."

"Kertaluonteisia tempauksia."

"Toiminnan pitäisi olla päivänpolitiikkaa ja asioihin vaikuttamista; liika uskonnollisuus ja toisarvoisten asioiden käsittely pois (homot jne.), puolue ei saa olla kirkon sivuosasto. Talouden ja yrittäjyyden kehittäminen, työttömyyden pienentäminen jne."

"Puhutaan politiikasta paikallistasolla – piiritasolla ja valtakunnan tasolla."

"Uskonnollisiin KD-tapahtumiin."

"Vapputapahtuma, yleisöpaneeli esim. koulutuskysymyksistä, työttömyys?"

"Teemailtoja, tutustumista toisiin jäseniin, poliittisesti ajankohtaisten asioiden käsittelyyn."

"Voisin osallistua ulospäin suuntautuviin tilaisuuksiin. Esimerkiksi tilaisuuksissa tai tempauksiin, jossa haastatellaan ohikulkijoita tai tehdään gallupia. Tukena voisi olla joku paneelikeskustelu. Myöskin olemassa olevaa naturalistista maailmankuvaa tulisi uskaltaa haastaa ja tuoda uskoa Luoja Jumalaa esiin. Se toisi pohjaa myös arvovalinnoille. Viime aikoina kehitysopin argumenttien pohja on höttööntynyt entisestään mm. adaptoreihin perustuvat geenit."

"Toritapahtumat/Kauppakeskusstandit."

Edellä kuvatun lisäksi avoimissa vastauksissa tuli ilmi, että 11,3 % vastanneista kokee nykyisen toiminnan olevan hyvää. 7,5 % vastanneista toivoisi toiminnan olevan rentoa ja yhteisöllistä, johon olisi helppoa tulla mukaan. 5,2 % kuvasi elämäntilanteensa olevan sellainen, että minkäänlainen toiminta ei saisi heitä osallistumaan toimintaan. 3,8 % toivoi, että toiminta voisi olla hyväntekeväisyysluonteista, lähinnä heikompien auttamista. Sama määrä toivoi, että toimintaa voisi olla enemmän sosiaalisessa mediassa. Nämä vastaukset olivat sisällöltään muun muassa seuraavia:

"Yhdessä tekemistä sekä hauskaa että hyödyllistä. Sellaista, jossa KD:n arvot eli lähimmäisestä välittäminen pääsisi näkyviin ja kohdattaisiin muita ihmisiä."

"Tällä hetkellä minulla ei ole mahdollisuutta osallistua toimintaan, joten en osaa toivoa mitään."

"Mielellään enemmän keskustelua kaupunkimme päätöksistä, miten niihin voisi vaikuttaa yhdessä. Koulutuksesta mm. lehti- ja blogikirjoittamisesta."

"Osallistun halutunlaiseen toimintaan."

"Sosiaalisessa mediassa toivoisin aktiivisempaa ja toiminnallista otetta."

"Olen tyytyväinen sinänsä."

"Tällä hetkellä elämäntilanteeni ei salli osallistumista, eikä valveutumiseni ole sillä tasolla, että haluaisin olla mukana. Tempaukset ovat hyviä."

"Nykytilanne on hyvä."

"Ruoan jakoa köyhille."

"Toisten auttamista."

"Yhteisöllisiä hyväntekeväisyystempauksia."

"Missä tutustuisi ihmisiin, matala kynnyks tulla, ei pönötystä."

"Koska en ole ollut politiikassa mukana, niin kynnys mukaan tuloon on korkea. Siksi olisi hyvä aloittaa mukavasta yhteisestä toiminnasta tai pienemmistä ryhmistä, joissa tutustua toimintaan. Haluaisin rauhassa tutustua ja vähitellen osallistua toimintaan. Valtaa en halua enkä liikaa vastuuta, mutta mielelläni osallistuisin. Toisaalta uutena ja yksin tullessa ei ole niin helppo vain lähteä liikkeelle kotoa ja alkaa osallistua "johonkin" josta ei tiedä mitä se käytännössä edes on eli perehdytystä tarvittaisiin."

Ehkä hieman erikoista ja hämmentävääkin on, että vain yhdessä vastauksessa mainittiin vaalit ja toivottiin yhteistyötä vaalityöhön.

Kyselyn viimeisessä kysymyksessä kysyttiin, miten nykyistä toimintaa tulisi kehittää. Tähän vastaukset olivat melko monipuolisia. Käsittelen tätäkin kysymystä melko laajasti, koska tilaajan kannalta vastaukset sisältävät oleellista tietoa ja palautetta suoraan jäseniltä. Vastaukset olivat myös sen verran hajanaisia, että en mainitse tässä kohdin prosenttilukuja vaan kuvaan ainoastaan vastausten sisältöä ja käytän termejä moni, usea, toiset ja osa kuvaamaan luokiteltuja vastausjoukkoja. Jokaisessa mainitsemassani vastausluokassa puhutaan kuitenkin aina vähintään 4 hengen ryhmistä, joka siis kuvaa vähintään noin 7 % vastanneista. Huomionarvoista on, että niin sanottua selkeää enemmistöä tai vähemmistöä ei ollut vastauksissa havaittavissa vaan vastaukset jakautuivat melko

tasaisesti luomieni luokkien alle. Katson, että vastaukset olivat luokiteltavissa seuraavasti:

- Jäsenet, jotka haluat kehittää toimintaa ja näkyvyyttä ulospäin
- Jäsenet, jotka haluavat kehittää toimintaa lisäämällä uskonnollista sisältöä
- Jäsenet, jotka haluavat enemmän poliittista sisältöä ja rohkeampia kannottoja
- Jäsenet, jotka haluavat kehittää toimintaa hankkimalla uusia jäseniä
- Jäsenet, joiden mielestä yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen kehittäisi toimintaa
- Jäsenet, joiden mielestä organisaatiomuutokset olisivat hyväksi toiminnan kehittämiseksi/sisäinen kehittäminen
- Jäsenet, jotka ovat tyytyväisiä nykyiseen toimintaan

Jäsenet, jotka haluat kehittää toimintaa ja näkyvyyttä ulospäin

”Lauantaisin jalkautuminen turuille ja toreille.”

”Toimintaa voisi kehittää, niin että se mahdollistaisi spontaaneita esiintymisiä julkisessa tilassa. Toivoisin että kd paikallisjärjestö osallistuisi ulkona toritapahtumiin, voisi kirjastoissa tuoda julkisilla keskustelupaneeleilla esimerkiksi arvoaan esiin ja kampanjoida kaikkien yhtäläistä arvoa Jumalan ja ihmisten edessä.

Nykyisin ”äärisuvaitsevat” saavat lähes kaiken julkisen tilan lehdissä, netti-uutisissa ja esimerkiksi kirjastoissa. Meidän pitäisi ottaa paikkamme.”

”Enemmän tempauksia. Pikakoulutuksia (1,5-2 tunnin) jäsenille poliittisesta ohjelmasta tms. niin, että jäsen voisi kertoa puolueesta ihmisille innostavasti, mutta helpolla tavalla. Yhteisiä epävirallisia tapaamisia (koko perheenä, eli lapsille ainakin leikkinurkkaus), ja vaikka vähän Raamatunlukua ja rukousta, mutta muutoin juttelua ajankohtaisista asioista tai muusta maailmanmenosta toisten saman aatteen ja arvojen omaavien ihmisten kanssa teekupin äärellä.”

Useimmiten vastauksissa, joissa toivottiin näkymistä ulospäin, toivottiin myös kristillisten teemojen pitämistä esillä. Luokittelin kuitenkin vastaukset, joissa toivottiin selkeästi puolueen näkyvyyden lisäämistä ja erilaisia tapahtumia tähän

ryhmään, koska yhteistä näille vastauksille oli jollain tapaa puolueen tunnettavaksi tekeminen ja positiivisen kuvan luominen puolueesta. Vastausten joukossa oli nimittäin joukko vastauksia, joissa kristillisiä arvoja tuotiin esiin siten, että toimintaan ei kaivata riittävän kristillisiä arvoja omaavia henkilöitä.

Jäsenet, jotka haluavat kehittää toimintaa lisäämällä uskonnollista sisältöä

”Kristillinen ihmiskuva ja sitoutuminen Raamattuun pitäisi olla selvästi esillä, mutta ”viisaasti”: ei Raamatulla päähän.”

”Kun pysyy sanassa, asiat etenevät oikeaan suuntaan.”

”Avoimemmaksi ja mahdollisimman laajalle porukalle mahdollisuuksia vaikuttaa politiikan linjauksiin, ettei käy niin kuin ruotsalaisen sisarpuolueen: kaikki perversiot hyväksytään yms.”

”Uskonnollista näkökulmaa kaikkiin tapahtumiin lisään.”

Tämän joukon vastauksissa nähtiin selkeästi, että heidän mielestään uskonnollisesta linjasta kiinnipitäminen kehittäisi toimintaa toivottuun suuntaan. Näissä vastauksissa korostui myös, että toimintaan ovat uudet jäsenet tervetulleita mukaan sillä edellytyksellä, että he ovat riittävän kristittyjä.

Jäsenet, jotka haluavat enemmän poliittista sisältöä ja rohkeampia kannanottoja

Vastauksissa monissa toivottiin toimintaan enemmän poliittista sisältöä ja rohkeampia kannanottoja:

”Reaktiivisesta proaktiiviseksi”

”Proaktiivinen ja kantaaottavampi toimintatapa. Puoluejohdon ja kansanedustajien olisi hyvä tukeutua jäsenistön asiantuntijoihin nykyistäkin enemmän.”

"Aktiivisuutta lisää, kannanottoja, esillenostoja, omien esittelyä"

"Rohkeasti esillä rakentaen, ei räksyttäen."

"Uskonasiat jätettävä kirkolle ja toisarvoisten asioiden jättäminen huomiotta. Yhteiskuntamme ei kehity vauhkotaan me miten paljon tahansa jostain homoista jne."

"Täsmennetään poliittista linjaa."

"Toiminnan pääpaino tulisi olla politiikassa ja vaikuttamisessa. Toiminnan tulisi edistää yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta ja auttaa niitä, jotka ovat heikossa elämäntilanteessa."

"Rohkeampia kannanottoja ulospäin kuten perussuomalaiset tekevät. Kuitenkin rakentavalla tavalla ei moukkamaisesti."

Jäsenet, jotka haluavat kehittää toimintaa hankkimalla uusia jäseniä

Moni vastanneista kertoi toiminnankehittämisehdotukseksi uusien jäsenien hankkimisen.

"Nykyinen toiminta on aika harvojen varassa omalla kotiseudulla. Mukana on melko ikääntynyttä väkeä. Nuorempia ikäpolvia pitäisi saada innostumaan ja tulemaan mukaan."

"Enemmän mukaan ihmisiä, aktiivisemmin. Nyt on pienen piirin harrastelua. Nuoret mukaan."

Jäsenet, joiden mielestä yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen kehittäisi toimintaa

Osassa vastauksista toimintaa ehdotettiin kehitettävän osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisäämisellä:

"Harrastusmuotoista, yhdessä tekemisen meininki."

"Jäsenistön osallistaminen: sen vahvuudet ja potentiaali huomioitaisiin ja hyödynnettäisiin entistä paremmin."

"Enemmän yhteisöllistä, yhdessä tekemisen meininkiä, politiikan, ei uskonnon merkeissä."

"Joku tosi hauska "kamut mukaan" -tempaus, jossa jäsenet saisivat pyytää kavereitaan mukaan yli puoluerajojen. Jotain sellaista, että varmasti olisi hauskaa ja houkuttelevaa tulla."

"Lähemmäksi ihmisiä, henkilökohtaisemmaksi."

Jäsenet, joiden mielestä organisaatiomuutokset olisivat hyväksi toiminnan kehittämiseksi/sisäinen kehittäminen

Osassa vastauksissa toiminnan kehittämistä tarkasteltiin oman puolueorganisaation kehittämisen kautta.

"Purkaa ikivanhat puoluekoneiston rakenteen (ja ihmiset, jotka tukee sitä)... uuden on hyvin vaikea päästä sisään toimintaan."

"Kun haluamme muutosta johonkin asiaan, meidän tulisi tehdä kotiläksymme melko hyvin, jotta muutoksen aikaansaaminen olisi todennäköisempää. Puoluejohto voisi osallistua näihin kamppailuihin kiertämällä ympäri Suomea kannustaan ja kouluttaen jäseniä."

"Minua pyydettiin ehdolle, mutta vastaukseni jäi kysymättä."

"Vähemmän narsistista yksilöiden korostamista. Ainoan osallistumiskertani jälkeen en ole lähtenyt mihinkään mukaan: paikallisosaston puheenjohtaja ja puolueen puheenjohtaja tervehtivät vain puolisoani (joka ei ole KD:n jäsen). Pyysivät häntä myös ehdolle. Pidin toimintakulttuuria häpeällisenä."

Jäsenet, jotka ovat tyytyväisiä nykyiseen toimintaan

Moni vastanneita piti nykyistä toimintaa hyvänä, eikä kokenut tarpeelliseksi sen kehittämistä.

”Toimintaan pääsee mukaan, jos haluaa – riippuu itsestä. Nuoria toivoisin saatavan mukaan enemmän.”

”Jos voisin osallistua, minulla olisi parempi kuva siitä, mitä sen on ja millaiseksi sen pitäisi tulla. Olen tyytyväinen puolueen sisältöön ja toimitsijoihin. Hyvä KD!”

”Suunta on oikea.”

En voine riittävästi korostaa, miten haasteellista tästä viimeisestä kysymyksestä oli tehdä johtopäätöksiä, sillä vastaukset olivat aikamoinen tilkkutäkki ja lähes kaikki mainitsemani alaotsikot saivat suunnilleen yhtä paljon vastauksia alleen. Arvioin varovasti, että ihan hentoisen ja tulkinnanvaraisen enemmistön toiveen voisi sanoa olevan, että toimintaa tulee kehittää lisäämällä toimintaan poliittista sisältöä. Toisaalta lähes yhtä paljon toivottiin uskonnollista sisältöä, lisäksi valtaosassa vastauksista, joissa mainittiin jonkin tapahtuman tai tempauksen järjestäminen toivottiin siihen kristillistenarvojen sisältöä. Sen sijaan monissa vastauksissa, joissa toivottiin enemmän poliittista sisältöä, mainittiin että hengellistä sisältöä toiminnassa tulisi vähentää.

Yhteenvetona tästä totean, että tekemäni jäsenkyselyn perusteella ainakin vastanneiden jäsenien vastausten perusteella voi KD:ssa ajatella olevan kaksi toistaan poikkeavaa jäsenryhmää:

1. Jäsenet, jotka haluavat hankkia uusia jäseniä, näkyä ulospäin ja järjestää tapahtumia ja tempauksia ja että kristilliset arvot ovat toiminnan punainen lanka, mutta uskossa oleminen ei ole edellytys toimintaan mukaantulolle.
2. Jäsenet, jotka näkevät että toiminnan pitäisi olla ensisijaisesti uskonnollista ja melkein vasta toissijaisesti poliittista ja ilman henkilökohtaista jumalsuhdetta ei ole tervetullut KD:n toimintaan mukaan.

Vapaaehtoistoiminnan sanotaan perustuvan siihen, että ihmisillä on sama päämäärä ja mahdollisesti samanlaiset arvot, mutta kunkin motivaatio osallistua toimintaan on henkilökohtainen ja eri. (Nylund & Yeung 2005: 104 – 125.) Tältä osin tekemäni jäsenkyselyn tulosten perusteella sama vastaavuus on havaittavissa suhteessa puolueen jäsenyyteen.

4.3 Johtopäätökset

Osan johtopäätöksistä olen esittänyt jo edellisessä kappaleessa käsitellessäni kutakin kysymystä. Yhteenvetona kyselyn tutkimustuloksista voi päätellä, että toiminnan pääpainon toivottiin olevan politiikalla ja vielä useimmiten mahdollisuudella vaikuttaa oman paikkakunnan asioihin. Osa toi tutkimustuloksissa esiin olevansa vain kannatusjäsen ja kertoi, ettei koekaan sen kummempaa intoa osallistua toimintaan.

Satunnaisesti mainittiin myös, että toimintaan on vaikea osallistua uute-na/ulkopuolisena – ja että nykyiset toimijat ylläpitävät liian uskonnollista ja sisäänpäinkääntynyttä toimintaa

4.4 Jäsentutkimus KD:n aktiiveille/luottamushenkilöille toiminnan sisällöstä

Jo tämän opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa opinnäytetyön tilaaja ilmaisi olevansa erityisen kiinnostunut siitä, että vastaavatko nykyisten toimijoiden eli luottamushenkilöiden toiveet toiminnan kehittämisestä ja sisällöstä jäsenten, jotka ovat valittu aktivoitavaksi kohderyhmäksi, lainkaan toisiaan. Tämän toiveen perusteella laadin jäsenkyselyn toiminnan sisällöstä ja toiminnan kehittämisestä, joka oli suunnattu luottamushenkilöille. Tilaaja määritteli kyselyn kohderyhmäksi paikallisosastojen, piirien ja erityisjärjestöjen vastuuhenkilöt, tässä tapauksessa vielä tarkemmin puheenjohtajat, varapuheenjohtajat ja sihteerit.

Kysely lähetettiin samoin periaattein kuin kaksi aikaisempaa kyselyä kahdelle sadalle kohderyhmään kuuluvalla henkilöjäsenelle. Järjestöpäällikön saatevies-tissä pyydettiin vastausta nimenomaan edustetun jäsenyhdistyksen: piiri, paikallisosasto tai erityisjärjestö näkökulmasta. Aktiiveille/luottamushenkilöille lähetetty kysely on liitteenä 3. Kysely toteutettiin huhtikuun 2016 aikana.

Vastausajan puitteissa kyselyyn tuli 72 vastausta, joka tarkoittaa vastausprosentin olleen 36 %. Oletettavaa oli, että tässä kyselyssä vastausprosentti on parempi kuin kahdessa aikaisemmassa kyselyssä. Tämä oletus toteutui.

Vastaajista suurin osa (48,6 %) ilmoitti osallistuvansa KD:n toimintaan kerran kuukaudessa. 29,2 % vastasi osallistuvansa noin puolenvuoden välein, 23,2 % viikoittain, 4,2 % vaalien aikaan ja 2,8 % vuosittain.

Kysyttäessä, kuinka usein paikkakunnallasi on KD:n toimintaa. 52,8 % vastanneista arvioi toimintaa olevan ainakin muutaman kerran vuodessa, 25 % vastasi, että pakolliset yhdistyslain edellyttämät kokoukset. 20,8 % kuvasi toimintaa olevan kuukausittain ja 1,2 % oli sitä mieltä, että toimintaa olisi viikoittain. Toiminnan kehittämistä koskevan jäsenkyselyn tuloksissa tuli esille se, että toiminnan aktiivisuus vaihtelee melkoisesti paikkakunnittain ja tämän luottamushenkilöille menneen kyselyn tulokset tukevat tätä johtopäätöstä.

Kyselyssä pyydettiin omin sanoin kuvaamaan, millaista Kristillisdemokraattien toiminta on. Luokittelin tämän kysymyksen vastaukset seuraaviin luokkiin:

Luokka 1: niin sanottua normaalia poliittista toimintaa, erilaisia kokouksia ja tapahtumia, niiden järjestelyä ja suunnittelua

Luokka 2: toimintaa kuvattiin negatiivisesti

Luokka 3: toimintaa kuvattiin kristilliseksi tai uskonnolliseksi

Luokka 4: toimintaa kuvattiin positiivisesti

Luokka 5: toimintaa kuvattiin siten, ettei se sovi edellä mainituista minkään kuvauksen alle

Luokkaan 1 luokittelin vastauksista 59,1 %. Näissä vastauksissa kuvattiin varsin tavallista poliittista toimintaa.

”Ajankohtaisiin asioihin kantaaottava.”

”Paikallisosaston ja kunnallisjärjestön johtokunnan kokoukset, sekä operatiivisen toiminnan suunnittelu.”

”Keskittyy paljolti kunnallisten luottamustoimien hoidon ympärille.”

”Kokouksia, toritapahtumia ja muita tapahtumia.”

"Kunnallispolitiikkaan osallistumista ja kokouksia."

"Ajankohtaisten poliittisten asioiden käsittelyä."

"Naapurikuntien osastojen kanssa on tiivistetty yhteydenpitoa sekä järjestetty yhteisiä kokoontumisia. Ihmisten kohtaamista arjessa ja heidän kysymystensä kanssa pohtimista toiminta on jatkuvasti. Puhelinkeskusteluja ja palavereja jäsenten kanssa, kuukausittain. Pari isompaa yleisötilaisuutta kevään aikana."

Luokkaan 2, jossa toimintaa kuvattiin negatiivisesti, katsoin kuuluvan 21,2 % vastauksista.

"Laimeaa"

"Tahmeaa ja vaivalloista."

"Hiljaista"

"Ei kovin aktiivista"

"Vanhat asiat kerrataan, toiminta köyhää"

"Vähän sisäänpäin lämpiävää, ehkä liian seurakuntamaista."

"Aneemista, huonosti johdettua."

4,5 % vastauksista luokittelin luokkaan kolme, jossa toimintaa kuvattiin kristilliseksi tai uskonnolliseksi.

"Toimintamme perusta on Pyhä Raamattu ja sen ohjeistus arkipäivän elämään."

Luokan 4 alle vastauksista päätyi 15,2 %. Näissä toimintaa kuvattiin positiivisesti ja useimmissa vastauksissa mainittiin, että toiminta on omiin arvoihin sopivaa, mutta ei erikseen korostettu hengellisissä käsitteillä kristillisiä arvoja. Katsoin vastaukset, joissa toiminnan mainittiin olevan omiin arvoihin sopivaa, positiiviseksi. Yhteinen ideologia on kuitenkin paras keino sitouttaa vapaaehtoisia toimintaan. (Karreinen 2015). Edelliseen viitaten katson tämän olevan myönteinen seikka.

"Mielekästä, arvoihini sopivaa, asiallista."

"Arvopohjaan perustuvaa, kantaa ottavaa toimintaa kansalaisten hyväksi."

"innovatiivista, nopeasti reagoivaa, aloitteellista"

"Maasta se pienikin ponnistaa" Maltillista ja ihmisläheistä hyvällä arvopohjalla tapahtuvaa toimintaa."

"Avointa, läpinäkyvää, reilua, rehellistä, kantaaottavaa"

"Koko ajan paranemaan päin."

Mainittavaa on, että vastauspareja, joissa yhdessä vastauksessa oli mainittu kaksi eri luokkaa, jonka alle vastaukset luokittelin, oli jonkin verran. Tällaiset vastaukset laskin kuuluvaksi molempiin luokkiin. Ehdottomasti suosituin pari oli poliittinen ja uskonnollinen toiminnankuvaus.

"Rukouspiirissä rukoillaan lähes viikoittain ja henkilökohtaisesti päivittäin. Vaaleja ennen järjestetään yleisötilaisuus, jossa mukana ehdokkaita ja piirin edustusta."

"Kokouksia ja kokousten alussa on aina rukous."

3 % vastauksista tulkitsin kuuluvaksi luokkaan 5 eli mikään mainitsemistani luokista ei kuvaa vastausta. Näissä vastauksissa kommentoitiin lähinnä jotakin yksittäistä seikkaa, minkä takia toiminta ei miellytä tai lähetettiin tietyille henkilöille erilaisia terveisiä.

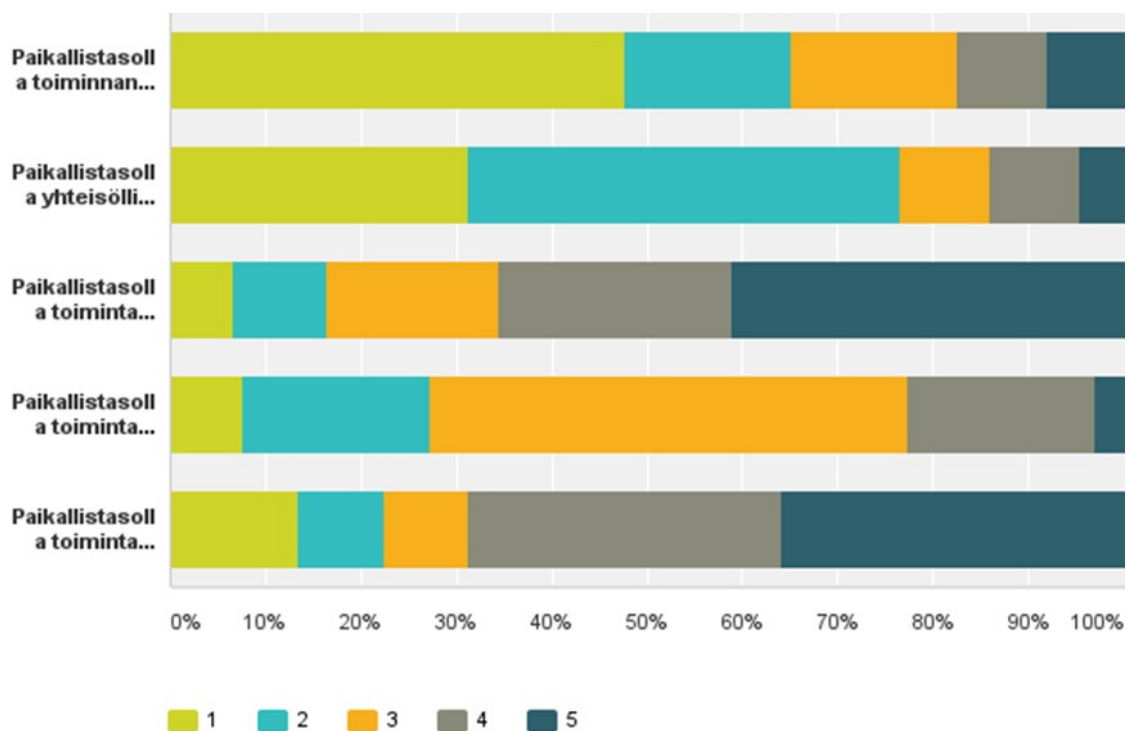
"Riippuu mikä toiminta on kysymyksessä. Piirikokoukset eivät innostavia ja hyvin byrokraattista ja hieman kireitä ihmissuhteita. Yksi häirikkö saa pilata kaiken."

Kysymyksiin kuka paikkakunnallasi vastaa toiminnan järjestämisestä ja miten vastuu toiminnan järjestämisestä jakautuu vastaukset olivat hyvin yksiselitteisesti tulkittavissa. Pääsääntöisesti toiminnan järjestämisestä vastaa paikallisosasto, tarkennettuna paikallisosaston johtokunta. Vastuun toiminnan järjestämisestä kerrottiin lähes poikkeuksetta olevan muutaman aktiivisen henkilön tai enintään paikallisosaston johtokunnan vastuulla. Osassa vastauksista toivottiin uusien aktiivisten jäsenten saamista mukaan toimintaan, jotta vastuu toiminnasta voisi jakautua tasapuolisemmin. Mainintoja oli myös toiminnan järjestäjien ikääntymisestä ja huolta kannettiin siitä, että mitä jos ei toiminnalle löydykään lainkaan jatkajia.

Kysymyksenä seitsemän oli sama kysymys kuin aktivoitaville jäsenille suunnatussa toiminnan kehittämiskyselyssä kysymys kahdeksan eli pyysin laittamaan seuraavat väittämät tärkeysjärjestykseen:

- Paikallistasolla toiminnan pääpainona tuli olla politiikka
- Paikallistasolla yhteisöllinen toiminta olisi kivaa – ”yhdessä yhteisten asioiden puolesta” –periaatteella
- Paikallistasolla toiminta voisi olla lähes pelkästään sisällöltään uskonnollista
- Paikallistasolla toiminta voisi olla enemmän hyväntekeväisyystempauksia; tarjotaan yksinäisille seuraa tai ulkoilutetaan vanuksia tyyppisiä tempauksia
- Paikallistasolla toiminta voisi olla virtuaalista ja tapahtua lähes kokonaan verkossa

Ohessa samat kaaviot kuvaamassa vastauksia kuin yllä (s. 34 – 35). Kaaviot ovat tulkittavissa samalla periaatteella kuin edellä olen kuvannut.

	1	2	3	4	5
Paikallistasolla toiminnan pääpainona tulisi olla politiikka	47,62%	17,46%	17,46%	9,52%	7,94%
Paikallistasolla yhteisöllinen toiminta olisi kivaa - "yhdessä yhteisten asioiden puolesta" - periaatteella	31,25%	45,31%	9,38%	9,38%	4,69%
Paikallistasolla toiminta voisi olla lähes pelkästään sisällöltään uskonnollista	6,56%	9,84%	18,03%	24,59%	40,98%
Paikallistasolla toiminta voisi olla enemmän hyväntekeväisyystempauksia; tarjotaan yksinäisille seuraa tai ulkoilutetaan vanhuksia tyyppisiä tempauksia	7,58%	19,70%	50,00%	19,70%	3,03%
Paikallistasolla toiminta voisi olla virtuaalista ja tapahtua lähes kokonaan verkossa.	13,43%	8,96%	8,96%	32,84%	35,82%

Vastaukset jakautuivat melko samantapaisesti kuin toiminnankehittämiskyselyssä aktivoitaville jäsenillä. Suurin osa vastanneista näki oleelliseksi, että toiminnan pääpainona olisi politiikka.

Kysymykseen minkälaista toimintaa toivoisit ja minkälaista toimintaa olisit valmis järjestämään, vastaukset olivat helposti luokiteltavissa. 96,8 %:ssa vastauksista mainittiin erilaiset tapahtumat, poliittiset kannanotot, teemaillat, seminaarit, jäsentapahtumat, keskustelutilaisuudet, asiantuntijaluennot, toritapahtumat, näkyvyyden lisääminen tai muu sellainen toiminta, joka on luokiteltavissa jossain määrin poliittiseksi toiminnaksi. 3,2 %:ssa vastauksissa toivottiin lisää aktiivia jäseniä.

Toiminnan kehittämisestä kysyttäessä vastaukset jakaantuivat tässäkin kyselyssä melko moninaisesti ja vaikeasti luokiteltaviksi. Selkeästi isoin joukko vastanneista toivoi kuitenkin enemmän poliittista sisältöä toimintaan. Tämän lisäksi mainittiin tapahtumiin osallistuminen ja tapahtumien järjestäminen, näkyvyyden lisääminen niin mediassa kuin paikallistasollakin, osallisuus/yhteisöllisyys, uu-

sien jäsenien hankkiminen ja vastuun tasapuolinen jakaminen. Useissa vastauksissa korostettiin yhteisen arvopohjan tärkeyttä, mutta vain ani harvassa kommentissa nähtiin, että toimintaa pitäisi kehittää hengellisellä sisällöllä. Muutamassa vastauksessa valitettiin myös omaa ajanpuutetta ja koettiin syyllisyyttä toiminnan siitä, ettei toimintaa ole ollut tai ettei sen sisältö ole ollut riittävän laadukasta. Lisäksi joissakin vastauksissa pohdittiin, että pitäisikö nykyisestä konservatiivisista opeista luopua ja haalia uusia jäseniä toimintaan mukaan ehdoitta.

Alla on kooste vastauksista.

"Rohkeampia kannanottoja mediassa kansanedustajien ja tunnettujen poliitikkojemme taholta. Sari Essayah tarvitsisi lisää terävyyttä esiintymisiinsä."

"Tärkeä olla tilaisuuksia, jossa voi keskustella ajankohtaisista tärkeistä asioista ja kantaa niitä Jumalan eteen. Edustaja puolueen johdosta tai kansanedustaja olisi hyvä olla silloin läsnä (kuten nyt on ollutkin piirin tilaisuuksissa)."

"Pitäisi ottaa rohkeammin kantaa asioihin ja liputtaa selvemmin arvojemme puolesta."

"Siellä missä on ihmisiä, sinne pitää mennä keskustelemaan."

"Luottamushenkilöt voisivat jalkautua omiensa pariin useammin. Sama koskee myös puolueen puheenjohtajistoa ja eduskuntaryhmää kokonaisuudessaan."

"Saada aktivoitua enemmän jäseniä mukaan."

"Enemmän yhteishenkeä ja tekemisen meininkiä, rohkeita avauksia."

"Etsimällä muinaisia polkuja palaaminen alkulähteelle."

"Saada enemmän näkyvyyttä"

"Medianäkyvyyttä olisi saatava lisää"

"Politiikkaa kunnallisella tasolla pitää aktivoida."

"Uudenlaisiin innovaatioihin tulisi panostaa ja löytää sopivat innokkaat henkilöt viemään prosessia eteenpäin."

"Ongelma on se, että porukkaa ei ole. Yksin ei ole oikein kiva toimia, se henkilöityy liikaa pienellä paikkakunnalla."

"Asenteellisuus pois. Uskonnollisuutta ei pidä nostaa tapahtumissa, vaan olemme poliittinen puolue. Uskonnonharjoittaminen tapahtukoon kunkin omassa seurakunnassa. Vastuunkantajia tarvitaan lisää, muuten yhdet ja samat toimijat uupuvat."

"Hankkia lisää paikallisosastoon jäseniä, jotta vastuu jakautuisi ja saisimme lisää henkilöitä luottamuspaikoille."

"Olen ajanut tähän saakka koti-uskonto-isänmaa linjaa ja se ei ainakaan nyt sinänsä pure. Varmaankin olisi muutettava suuntaa. Tuomalla tietoa siitä että tällaisia kestäviä arvoja on oikeasti olemassa ja sitten herättää kysymyksillä, ei vastauksilla ihmisiä ajattelemaan. Tiedän että täälläkin on ihmisiä, joiden arvot ovat hyvät, sillä ainakin yli sata on minua äänestänyt viimeisten parinkymmenen vuoden aikana."

"Nuoria pitäisi saada mukaan aktiiviseen tekemiseen, nuorten näköistä tekemistä enemmän."

"Siten, että osaston puheenjohtaja ei hallitse koko osaston toimintaa ja että muiden mielipiteet ja uudistukset otettaisiin huomioon. Poliitiikka puuttuu melkein kokonaan osaston toiminnasta. Vain hallinnollisia asioita. Kd:n pitää lopettaa sukupuoliasioista vöyhkääminen (avioliitto ja abortti). Ne ovat jokaisen henkilökohtaisia ja kipeitä asioita. Kd:n kannatus ei nouse, kun muutama näkyvä hahmo puhuu vain noista (Räsänen, Tanus). Kd:n pitää kunnioittaa myös lakeja. Kd:ssa liikaa lahkolaisia. Valtauskonnon, luterilaisten mielipide jää huomiotta, Israelin pyhittäminen pois. Palestiinalaiset kunniaan. Kd:n pitäisi ajaa Palestiinan valtion hyväksymistä."

"Puolue voisi hankkia tutkielman Raamatun antamista yhteiskunnallisista neuvoista, ja poimia niistä ne, jotka ovat sovellettavissa nykypäivään."

"Ulospäin suuntautuvaa, näkyvää poliittista toimintaa - tarvittaessa vaikka mielenosoitus."

"Enemmän näkyvyyttä tavallisille aktiiveille, nyt lehdessä, mediassa esillä vain kansanedustajat, joilla ei aina se oleellisin hallussa, varsinkaan uusilla. Osaminen ja kokemus pitää nostaa enemmän esille eikä esim. tasapuolinen esiinpääseminen puolueessa eli miksi puheenjohtajamme on niin vähän esillä? Samalla nostetaan pinnallisilla, hatarilla tiedoilla olevia esiin. Tällainen toiminta ei nosta puolueemme imagoa. Meidän pitää enemmän puolustaa tasa-arvoa ja heikompiosaisia. Anteeksi, että olemme olemassa –asenteesta, pitäisi päästä eroon. Jos tahdomme vakavasti otettavaksi puolueeksi, täytyy meidän ensin uskoa itse omaan tekemiseemme. Oman pesän likaajista pitää hankkiutua tehokkaammin eroon. On vääränlaista kristillisyyttä hyväksyä joukkoomme sellaisia henkilöitä, jotka pyrkivät toiminnallaan vain vahingoittamaan puolueemme toimintaa."

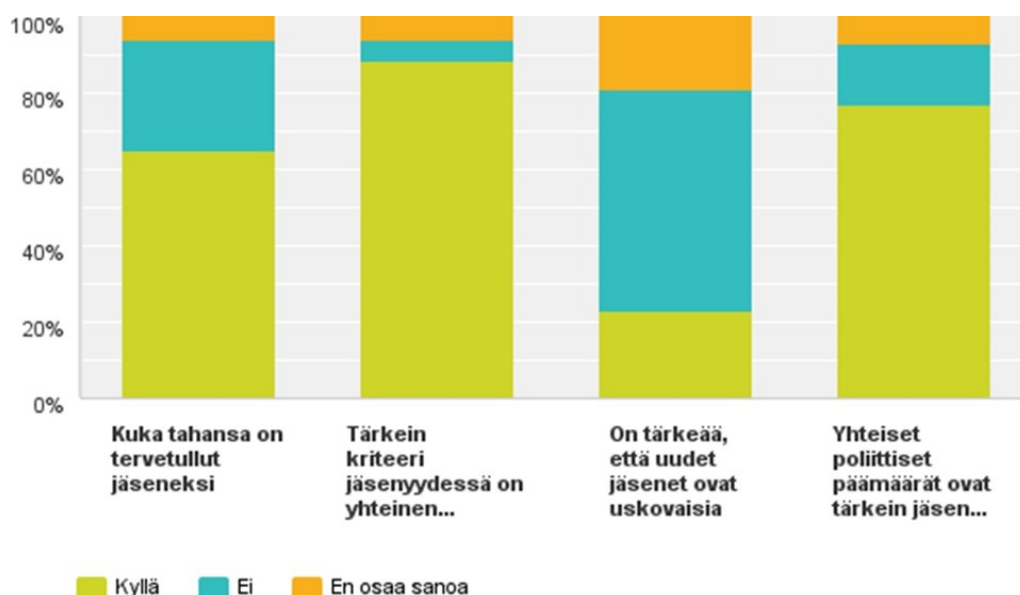
"Enemmän ulospäin suuntautuvaa toimintaa, yhteisöllisyyteen pyrkimistä."

"Ihmistä kohtaavammaksi."

Kyselyn lopussa esitin vielä joukon väittämiä, joihin pyysin vastauksia kyllä – ei – en osaa sanoa –asteikolla. Väittämät olivat:

1. Kuka tahansa on tervetullut jäseneksi
2. Tärkein kriteeri jäsenyydessä on yhteinen arvopohja
3. On tärkeää, että uudet jäsenet ovat uskavaisia
4. Yhteiset poliittiset päämäärät ovat tärkein jäseniä yhdistävä tekijä

Oheiset kuvaajat kuvaavat vastausten jakautumista.

Poliittisia päämääriä ja yhteistä arvopohjaa pidettiin tärkeimpinä kriteereinä jäsenyydellä. Jopa 65,2 % vastasi, että kuka tahansa olisi tervetullut jäseneksi. Mielenkiintoa herättää väittämän: ”On tärkeää, että uudet jäsenet ovat uskovaisia” 18,8 % ei osaa sanoa. Itselleni tulee tästä mielikuva, että tuon lähes 20 % ei osaa sanoa vastauksen joukossa on osa heitä, jotka eivät kehtaa myöntää ajattelevansa, että uskovaisuus olisi sen kummemmin kriteeri jäsenyydelle.

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa
Kuka tahansa on tervetullut jäseneksi	65,22%	28,99%	5,80%
Tärkein kriteeri jäsenyydessä on yhteinen arvopohja	88,41%	5,80%	5,80%
On tärkeää, että uudet jäsenet ovat uskovaisia	23,19%	57,97%	18,84%
Yhteiset poliittiset päämäärät ovat tärkein jäseniä yhdistävä tekijä	76,81%	15,94%	7,25%

4.5 Johtopäätökset

Osan johtopäätöksistä olen tuonut esille edellisessä kappaleessa kunkin kysymyksen kohdalla. Puolueen luottamustehtävissä toimiville jäsenille tekemäni jäsentutkimuksen tutkimustuloksista voi tehdä seuraavanlaisia johtopäätöksiä: puolueen toimintaa halutaan kehittää ennemmin poliittiseksi asiantuntija puolueeksi kuin kristillisillä arvoilla ja hengellisellä terminologialla ratsastavaksi kieltopuolueeksi. Aktiiviset jäsenet kokevat, ettei vastuu toiminnan järjestämisestä jakaudu tasapuolisesti vaan että samat henkilöt kantavat käytännössä poikkeuksetta vastuun.

Suosittelen vahvasti, että tilaaja huomioi tämän seikan, koska harvojen varassa olevan toiminnan riskinä on järjestäjien uupuminen ja tämän myötä pahimmillaan toiminnasta poisjättäytyminen. (Karreinen 2010: 114 – 117.)

4.6 Vertailu

Aktivoitavalle jäsenjoukolle ja aktiivisille luottamustehtävissä toimiville jäsenille tehtyjen jäsenkyselyjen tutkimustuloksissa tuli esille yhteisiä toiveita ja pieniä eroavaisuuksia toiminnan sisällön ja kehittämisen suhteen. Nämä erot ja yhtäläisyydet ovat luettavissa jäsenkyselyjen tutkimustuloksista. Yhteistä molempien kyselyjen tutkimustuloksille oli, että toiminnan toivottiin sisältävän politiikkaa ja siihen liittyviä erilaisia teemoja ja tapahtumia.

Ideat, mitä toiminnan kehittämiseen jäsenistöltä tuli olivat varsin hyviä ja monipuolisia, mutta kuten aikaisemmin todettua katson itse asiassa suuremman haasteen olevan jäsenten tavoittaminen kuin tavoitettujen jäsenten toimintaan mukaan houkutteleva.

4.7 Kehittämistehtävä

Alun perin opinnäytetyöhöni oli tarkoitus liittää kehittämistehtävä, jonka oli määrä olla, `ei aktiivisten jäsenten aktivoimiseen tarkoitettu` -työkalu paikallisosastoille.

Tekemieni jäsenkyselyjen vastausprosenttien ja tulosten perusteella tulimme tilaajan kanssa kuitenkin siihen tulokseen, että keskeisin haaste on ensin tavoittaa aktivoitavat jäsenet. Näin ollen päädyin laatimaan osastoille: Näin tavoitat jäsenesi – työkaluja jäsenten tavoittamiseen -oppaan. Opas valmistuu lopulliseen muotoon kesän 2016 aikana ja sitä on tarkoitus hyödyntää jäsenten tavoittamisessa ennen kuntavaaleja 2017.

5 JÄSENYYYDESTÄ LUOPUMINEN

Tässä luvussa tarkastellaan ensin jäsenyydestä luopumista yleisellä tasolla, jonka jälkeen lähemmin jäsenyydestä luopuneita Kristillisdemokraateissa. Tarkoitukseni oli kartoittaa eronneiden jäsenten käsityksiä jäsenyydestä, tutkia jäsenyydestä luopumisen syitä ja päätellä, että olisiko jäsenyydestä luopumiset voitu ehkäistä jollakin tavalla.

Kansanliikkeet syntyvät huomattavasta epäkohdasta, johon halutaan vaikuttaa. Tarkastelemalla kansanliikkeiden historiaa tämä on selkeästi nähtävillä: työväenliike ja naisten järjestäytyminen. (Metsämäki ja Nisula 2006: 37 – 57, 99 – 116.) Mielestäni tämä selittää pitkälti nyky-yhteiskunnassa valloillaan olevan kertakäyttöjäsenyyden. Toiminnassa ollaan mukana niin kauan, kun se katsotaan tarpeelliseksi ja asiaa ajetaan, sen aikaa kunnes muutos saadaan tapahtumaan. Näin oli ennenkin, mutta nykyisin tiedonkulun sähköistymisen myötä, kaikki tieto on käytännössä välittömästi saatavissa, tämä on tehnyt myös vaikutamisesta nopeampaa. Internetin ja sosiaalisen median vaikutuksen myötä tänään huomattu epäkohta voi olla jo huomenna korjattu.

5.1 Jäsenyydestä luopuminen

Ajateltaessa vapaaehtoistoimintaa toiminnasta luopumiseen johtaa usein pääsääntöisesti toimintaan väsyminen, joka voi olla seurausta motivaation hiipumisesta tai liiallisesta työtaakasta toiminnan hyväksi. (Karreinen 2010: 114 – 120.)

Väsyminen poliittiseen vapaaehtoistoimintaan on ehkäpä vielä tavanomaisempaa kuin tavalliseen vapaaehtoistoimintaan kyllästyminen. Työn onnistumista kuin joka tapauksessa jossain määrin mitataan vaaleilla ja suurikaan työmäärä ei takaa menestystä vaaleissa. Lisäksi toimijoista vain harva pääsee aidosti toteuttamaan poliittisia päämääriään vaan suurin osa aktiivisistakin jäsenistä pysyvät paikallisyhdistysten aktiiveina tai ehdokkaiden tukiryhmien jäseninä. (Karainen 2010: 114 – 120.)

Tekemieni jäsenkyselyiden tulosten perusteella osa Kristillisdemokraattien jäsenistä ilmoitti jäsenyytensä syyksi nimenomaan kannatusjäsenenä olemisen ja että haluavat jäsenyydellään ilmaista kannattavansa puolueen ajamaa politiikkaa. Tällaisen jäsenen syy jäsenyydestä luopumiseen on luonnollisesti se, että jos jommankumman osapuolen: puolueen tai jäsenen käsitys politiikasta muuttuu. Toinen tutkimustuloksissani selkeästi esille tuleva uhka jäsenyydestä luopumiseen on nimenomaan vastuunkantajien uupuminen toiminnan järjestämiseen.

Lähtökohtaisesti Kristillisdemokraattien jäsenyyteen sitouduttiin hyvin ja `loppuelämä`-mentaliteetilla. Tätä selittää se, että jäsenyyden syyksi nimettiin useimmiten yhteinen arvopohja. Tutkimusten mukaan toimintaan sitouttavat parhaiten nimenomaan yhteiset arvot, ideologia ja päämäärä. (Nylund & Yeung 2005: 83 – 126). Parhaimmillaan poliittisessa toiminnassa toteutuvat kaikki edellä mainitut ja onnistuessaan se tarjoaa yksilölle yhteisön, jossa kokea aitoa yhteisöllisyyttä ja osallisuutta samoin ajattelevien kanssa. Oletan myös jäsenistön ikäjakauman, jäsenistä on melko iäkästä tai ikääntyvää vaikuttavan positiivinen viesti

5.2 Kristillisdemokraattien jäsenyydestä luopuminen julkisuuden kautta arvioituna

Viime vuosina Kristillisdemokraatit ovat olleet julkisuudessa pääsääntöisesti entisen puheenjohtajan Päivi Räsänen ministerikauteen liittyvien kohujen vuoksi. Päivi Räsänen aiheutti lausunnoillaan muun muassa useiden tuhansien ihmisten kirkosta eroamisen.

Muita viime vuosina uutissoituja Kristillisdemokraatteihin liittyviä jäsenyydestä luopumistapauksia ovat olleet kansanedustaja Toimi Kankaanniemen loikkaaminen Perussuomalaisiin, entisen puolueen puheenjohtajan ja kansanedustaja Bjarne Kalliksen siirtyminen Kokoomukseen, entisen kansanedustaja Tarja Tallqvistin loikkaaminen Sosiaalidemokraatteihin. Vähemmälle uutisoituina tapauksina muistan Keravan kaupunginvaltuutettu Ville Hoikkalan siirtymisen Sosiaalidemokraatteihin.

Kristillisdemokraateista julkaistuja uutisia ja medianäkyvyyttä arvioidessa on helppoa todeta, että uutiskynnyksen ylittää useimmiten enemmän negatiiviseksi kuin positiiviseksi luokiteltavat uutiset. Poliittisen uutiskynnyksen ylittää helpommin kannanotto jonkin asian kieltämiseksi kuin esimerkiksi esitys valtion vaihtoehtobudjetiksi.

5.3 Teemahaastattelut jäsenyydestä luopuneille

Kuten aikaisemmin todettua Kristillisdemokraatit eivät luovuttaneet minulle jäsentietojaan ja toisaalta tilaaja ei pitänyt mahdollisena sähköisen jäsentutkimuksen lähettämistä heidän toimestaan eronneille jäsenille, joten laajemman jäsentutkimuksen tekeminen jäsenyydestä luopuneille jäsenille olisi ollut hankalaa ja jossain määrin tarpeetontakin.

Alusta alkaen oli siis selvää, että jos haluan tuoda työssäni jäsenyydestä luopuneiden jäsenten ääntä kuuluviin, niin joudun haastattelemaan henkilöitä, jotka tiedän itse eronneiksi jäseniksi tai henkilöitä, joiden erosta on kerrottu julkisuudessa.

Näin ollen otin yhteyttä henkilöihin, joiden tiesin luopuneen KD:n jäsenyydestä ja haastattelin heitä. Lyhyt teemahaastattelurunko on liitteenä 4. Lähestyin haastattelupyynnöllä noin kymmentä henkilöä, joista kuusi vastasi esittämiini kysymyksiin. Haastateltaville lupasin täyden anonymiteetin, joten en tuo heistä esille mitään tietoja. Näin pienellä ja epävirallisella haastatteluotannalla haastattelujen analysointi on pelkästään laadullista ja yksittäisten jäsenyydestä luopuneiden henkilöiden näkökulmaa kuvaavaa.

"Lyhyesti, teoriassa ollaan puhtaita ja aatteellisia, oikeasti on ahdasta ja puutteellista. Kristillisyys ja demokraattisuus uupuvat. Hyvä esimerkki: kun eräs kunta käytti rahaa asunnottomien hyväksi, oli paikallinen kd-poliitikko huolissaan, että rahaa tuhlataan."

"Sytä: KD hyväksyy jäsenistönsä vaatimukset esim. osaston puheenjohtajalle, joissa usein kaihdetaan avoliittoa, tavallista kirkkouskovaisuutta, odd fellows-tms. jäsenyyttä, homoutta, Raamatun vertauskuvallista tulkintaa ja liberaalia ajattelua yleisesti. Vaikka en itse edusta montakaan mainitsemistani, en voi jäsenyydelläni olla hyväksymässä KD:ssa mielestäni vallalla olevaa toisten tuomitsemisen kulttuuria. Ahdistava puolue ja kapeanäköistä kieltopoliitikkaa, minkä osana en halua olla."

"Mulla meni maku koko touhuun kunnallisvaaleissa 2008. Olin ehdokkaana ja sain ääniä aika hyvin. Ennen vaaleja oli puhuttu, että lautakuntapaikat jaetaan suhteessa äänimääriin, koska KD:sta pääsee valtuustoon vain harva. Olin ilmoittanut haluavani maahanmuuttaja-asioiden neuvottelukuntaan, johon mulla olisi ollut pätevyyttä ja näkemystä. Sitten sinne valittiin joku ihan kourallisen ääniä saanut pelkästään siksi, että sattui olemaan maahanmuuttaja. No, jokusen vuoden elin hiljaiseloa sivummalle vetäytyneenä. Maksamatta jäsenmaksuja, mutta mua ei koskaan erotettu. Siten löysin tuon palvelun, eroa puolueesta, ja erosin aktiivisesti. Tavallaan se, että en usko puolueen pystyvän palvelemaan jäsenistöään, jos se ei edes pidä huolta omista aktiiveistaan. Käytin siis kätevästi eroapuolueesta.fi palvelua muutama vuosi sitten. Sillä tavalla ei tarvinnut selittää kenellekään mitään."

"1. Luovuin, koska arvomaailmani muuttui kiihkouskovaisesta liberaaliksi ateistiksi.

2. Puolue ei olisi voinut mitenkään estää sitä."

"En halua yksityiskohtiin mennä. Totean vain lyhyesti että puolueen profiilia alkoi muuttua hengellisen liikkeen profiiliksi."

"Analyysina sanoisin että henkilövaalin ja yksilöhengellisyyttä korostavan kulttuurin yhdistelmä on lähes mahdoton. Helposti muutama ääri-ihminen ottaa ko-

ko puolueen panttivangikseen. Se vaatii tiukkaa pelisilmää puoluejohdolta. Luotan kyllä, että Sari saattaa johtajana estää nämä ongelmat. Arvostan häntä suuresti.”

5.3 Johtopäätökset

Tekemieni teemahaastattelujen tutkimustulosten perusteella päättelen, että valtaosa jäsenyydestä luopumisista johtuvat joko oman arvomaailman muuttumisesta tai puolueeseen liittyvistä sisäisistä tai ulkoisista ristiriidoista. Luonnollisesti puolue olisi mahdollisesti pystynyt estämään sellaiset erotapaukset, joiden perusteena on jokin puolueeseen tai sen toimintaan liittyvä seikka, mutta eroamiset, joiden perusteena on henkilön omassa arvomaailmassa tai ajattelussa tapahtunut muutos eivät olisi olleet ehkäistävissä puolueen taholta.

6 LOPUKSI

Opinnäytetyöni on varsin laaja katsaus lähinnä Kristillisdemokraattien jäsenyyteen ja jäseniin sekä heidän kokemukseensa jäsenyydestä ja puolueen toiminnasta ja toiminnan kehittämisestä. Työni tarkoitus oli tuottaa informaatiota jäsenistä ja tutkia jäsenyyttä, eikä niinkään esittää selkeitä väittämiä.

Koska aika opinnäytetyön tekemiseen oli rajallinen, niin tuon tässä esille että aineistoa olisi voinut analysoida myös pitkittäin ja teemoitella siten, että minkälaiset henkilöt ovat vastanneet mitään ja miten jäsenyyden historia vaikuttaa ajatuksiin toiminnan kehittämisestä. Tämän lisäksi olisin voinut arvioida mahdollisia riskejä enemmän.

6.1 Kiitokset

Lopussa haluan kiittää isääni Uki Kivilaaksoa, joka on aikanaan kuluttanut useita vuosia opettaessaan minulle prosenttilaskuja. Ilman, että olisin vanhasta muistista osannut laskea, kuinka monta prosenttia tietty määrä on tietystä luvusta.

LÄHTEET

Eilola, J. & Moilanen, L-K. 2013: Yhteisöllisyyden perintö. Tutkimuksia yhteisöistä eri vuosisadoilta. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Häkkinen, Seppo 1997: Kirkon kynnykset. Sitoutuminen ja kirkon jäsenyys. Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli ja Kirjapaja Oy.

Karreinen, Lari, Halonen, Maria & Tennilä, Meri (toim.) 2010. 10 Askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Eura: Vihreä Sivistysliitto.

Karreinen, Lari 2015: Vapaaehtoisten rekrytointi, perehdyttäminen, motivointi ja sitouttaminen sekä työnohjaus vapaaehtoiskoordinaattorin tukena. Luentosarja. Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Kristillisdemokraatit. Poliittikka. Puolueen historia. Viitattu 4.4.2016.
<http://www.kd.fi/politiikka/puolueen-historia/>

Kristillisdemokraatit. Yhteystiedot. Piirijärjestöt. Viitattu 4.4.2016.
<http://www.kd.fi/yhteystiedot/piirijarjestot/>

Kristillisdemokraatit. Uuden politiikan aika. Viitattu 20.4.2016.
<http://www.kd.fi/uuden-politiikan-aika/>

Laitinen, Hanna 2006: Tule mukaan!: osallistumisen edellytyksiä järjestötyössä. Humanistinen Ammattikorkeakoulu.

Metsämäki, Mikko ja Nisula, Petteri 2006: Aktivistit. Suomalaisten kansanliikkeiden tarina. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Mäntylä, K., Toomar, J. & Reukauf, M. 2013: Graka kaulassa. Gradun ja kandin tekijän selviytymisopas. Finn Lectura.

Nousiainen, Jaakko 1998. Suomen poliittinen järjestelmä. Juva: WSOY.

Nylund, Marianne ja Yeung, Anne Birgitta 2005: Vapaaehtoistoiminta. Anti, a vot ja osallisuus. Jyväskylä: Vastapaino.

Paloheimo, Heikki ja Raunio, Tapio 2008: Suomen puolueet ja puoluejärjestelmä. Porvoo: WSOY Oppimateriaalit Oy.

Palva, Heikki & Pentikäinen, Juha 1999: Uskonnot maailmanpolitiikassa. Juva: WSOY.

Rekimies, M. 20.2.2016. Järjestöpäällikkö. Kristillisdemokraatit. Puhelinkeskustelu.

Rekimies, M. 4.4.2016. Järjestöpäällikkö. Kristillisdemokraatit. Sähköposti.

Trivers. R. 2011. The Folly of Fools, The Logic of Deceit and Self-Deception in Human Life. Suomentanut Pietiläinen Kimmo. Helsinki: Terra Cognita Oy.

Wiberg, Matti 2006: Poliitikka Suomessa. Porvoo: WSOY Oppimateriaalit Oy.

LIITTEET

Jäsenkysely

Linkki jäsenkyselyyn:

<https://fi.surveymonkey.com/r/kdkysely>

Kysely toiminnan kehittämisestä jäsenille

Linkki kyselyyn toiminnan kehittämisestä:

<https://fi.surveymonkey.com/r/toiminnankehittaminen>

Kysely toiminnan kehittämisestä jäsenyhdistyksille

Linkki kyselyyn toiminnan kehittämisestä jäsenyhdistyksille:

<https://fi.surveymonkey.com/r/luottamushenkilot>

Jäsenyydestä luopuneiden jäsenten teemahaastattelurunko:

Miksi luovuit Kristillisdemokraattien jäsenyydestä?

Olisiko puolue voinut estää sen jotenkin?

Mikä jäsenyydessä meni vikaan tai miksi se ei vastannut odotuksiasi?